

Ödeshögs kommun

Systematiskt kvalitetsarbete Slutrapport, läsår 23/24

Innehåll

Inledning	3
Delrapport 1 - Utbildning och resultat	4
Måluppfyllelse	5
Klagomålshantering	16
Tillsyn	17
Analys	18
Delrapport 2 - Fritidshem, förskola och pedagogisk omsorg	21
Uppdrag	22
Lärande	25
Måluppfyllelse	28
Utvecklingsområden	31
Analys	33
Delrapport 3 - Ekonomi	34
Sammanfattning	35
Förskola	37
Fritidshem	40
Pedagogisk omsorg	42
Grundskola förskoleklass - åk 9	43
Gymnasieskola	46
Anpassad grund- och gymnasieskola	47
Budgetavvikelse 2021-2023	48
Analys	49
Delrapport 4 - Värdegrund	50
Mående	51
Trygg och säker	55
Frånvaro	58
Elevhälsa	61
Riktlinjer för kost och pedagogiska måltider inom bildningsförvaltningen	61
Arbetsmiljöarbete	63
Analys	67
Bilagor	68

Inledning

Bakgrund

Skollagen 4 kap. Kvalitet och inflytande

3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

4 § Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.¹

Huvudmannens arbete med det systematiska kvalitetsarbetet är en kontinuerlig cykel som återkommande analyseras och revideras för att verksamheten ska uppnå en högre måluppfyllelse. I skollagen finns ingen tydlig definition av hur arbetet ska genomföras, men genom Skolverkets *Allmänna råd*² tillika kommentarer ges ändå en tydlig indikation kring hur detta arbete bör bedrivas.

Det grundläggande kravet är att Skolverkets *nationella mål*³ ska uppfyllas och därför läggs ett stort fokus på uppföljning och analys av insamlad dokumentation. Angivna orsaker till eventuella brister i måluppfyllelsen ska anges, tillsammans med planerade åtgärder på kort och lång sikt. Den insamlade dokumentationen blir således ett värdefullt stöd för beslut om både prioriteringar och utvecklingsinsatser.

Barn och elever har rätt till inflytande och ansvar enligt både FN:s konvention om barns rättigheter, skollagen och de olika läroplanerna. Beroende på ålder och utvecklingsnivå ska graden anpassas för att möjliggöra deltagande och medverkan i kvalitetsarbetet. Även vårdnadshavares synpunkter och idéer ska tas till vara, om än i en mindre omfattning.

I Ödeshögs kommun har vi under läsåret 2023/2024 redovisat detta kvalitetsarbete i fyra delar som sedan kombinerats till denna slutliga kvalitetsrapport. De fyra delrapporterna hanterade:

Undervisning och resultat

Fritidshem, förskola och pedagogisk omsorg

Ekonomi

Värdegrund

¹ Skollag (2010:800),

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/#K4, 2023-06-26.

² Allmänna råd: Systematiskt kvalitetsarbete - För skolväsendet,

<https://www.skolverket.se/publikationsserier/allmanna-rad/2012/systematiskt-kvalitetsarbete---for-skolvaseendet>, 2023-06-26.

³ Nationella målsättningar,

<https://www.skolverket.se/om-oss/var-verksamhet/skolverkets-prioriterade-omraden/styrning-och-ledarskap/okad-kvalitet-och-likvardighet-i-forskola-och-skola/nationella-malsattningar>, 2023-09-27

Delrapport 1 - Utbildning och resultat

Måluppfyllelse

Likvärdighet inom skolformer och verksamhet

Skollagen 1 kap. Inledande bestämmelser

4 § [...] I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

8 § Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet. I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:960).

9 § Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Skollagen 2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning

8 b § Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Förskola

Förskolan arbetar aktivt för att öka kunskaper i det svenska språket för familjer som har ett annat hemspråk än svenska. Familjen erbjuds då utökad tid för barnet i förskolan och det är upp till vårdnadshavare att själva välja om de vill utnyttja det.⁴ Personalen uppmuntrar alla barn i att stärka sitt språk. Detta medför att de barn som har svårigheter tidigt kan upptäckas och utifrån personalens observationer kan erbjudas mer tid i förskolan. Rektor beslutar hur tiden förläggs i samråd med personal och vårdnadshavare.⁵

För att öka likvärdigheten i utbildningen ur ett undervisningsperspektiv arbetar förskolorna med ett nytt och gemensamt systematiskt kvalitetsarbete där de samarbetar och delger varandra sina tankar och idéer. Detta sker främst under månatliga arbetsplatsträffar samt under utvecklingsgruppens möten varannan vecka. Personalen har också tillgång till varandras systematiska kvalitetsarbeten vilket medför ett ökat kollegialt erfarenhetsutbyte.

Det skiljer en del kring personalens kompetens mellan förskolorna. De mindre förskolorna har en större del av förskollärarkompetens än den centrala förskolan Skeppet. Man arbetar kontinuerligt med att rekrytera förskollärare till vakanta platser för att i den dagliga verksamheten nå en ökad likvärdighet med förskolans kompensatoriska uppdrag. På detta sätt har man under föregående läsår anställt tre förskollärare.

⁴ Skollag (2010:800) 8 kap, 14 § 2 st.

⁵ Skollag (2010:800) 8 kap, 7 §

Grundskola F-5

Grundskolan F-5 arbetar för likvärdighet i verksamheten genom att ha utarbetat en ny, mer omfattande plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen beskriver det systematiska, förebyggande och reaktiva arbete som skolan bedriver under skolåret. Den omfattar både arbetet som enskilda mentorer gör, de gemensamma aktiviteter som genomförs, samt hur skolans trygghetsteam arbetar och hur gången är i vår ärendehantering. Genom elevrådet har elevskyddsombud utsetts vilka kommer att gå på trygghetsvandringar tillsammans med rektor. En genomgång av en förenklad version av planen kommer att genomföras tillsammans med både elevråd och föräldraråd för att stärka samverkan och inkludera fler perspektiv.

För en ökad likvärdighet i undervisning och bedömning anordnar skolan så kallade mitterminskonferenser där all personal i verksamheten F-5 medverkar. Det finns även en rutin för kartläggning av svenska och matematik som används utöver de obligatoriska mätpunkterna i syfte att ytterligare förstärka likvärdigheten. Samverkan sker även med grundskolan 6-9 när det gäller rättningen och bedömning av de nationella proven i årskurs 6.

Grundskola 6-9

Grundskolan 6-9 följer det arbetssätt förvaltningen utarbetat kring diskriminering och kränkande behandling. Efter att tidigare haft förstelärare i trygghet och studiero har arbetssättet implementerats övergripande i personalgruppen och även om man efter terminsstart kan uppleva en temporär höjning i antal ärenden, anses läget generellt ligga på en bra nivå. Det finns också väl inarbetade arbetssätt kring internationellt utbyte och historiskt viktiga hågkomster i syfte att bland annat öka elevernas insikt och förståelse i dessa frågor.

I klassrummet är alla lika och i många ämnen arbetar lärare med samplanering och gör elevbedömningar tillsammans. De nationella proven genomförs avidentifierade och sambedöms även de, i årskurs 6 deltar även lärare från årskurs 5 för att underlätta bedömningen efter skol- och lärarbyte. Elevernas betyg följs upp fyra gånger om året och vid dessa tillfällen deltar all personal. Detta medför att elevens prestation under hela skolgången kan tas i beaktning och inte enbart poängsatta testtillfällen.

Fritidshem

Fritidshemmen arbetar för att erbjuda en likvärdig verksamhet till alla fritidsbarn, oavsett vilken enhet de är inskrivna på. Genom att ha gemensamma arbetsplatsträffar, fler planeringsdagar och fler studiedagar vill vi öka kunskap och måluppfyllelse i alla fritidshemmens verksamheter.

Höstterminen 2023 startades ett nytt utvecklingsarbete i syfte att ge all personal en gemensam kunskapsgrund. Utifrån det kommer vi exempelvis kunna utföra sociogram⁶ för att mäta och utvärdera de sociala mål som fritidshemmen arbetar med som ett komplement till skolans måluppfyllelse. Sammanställning av mätningarna kommer att påbörjas i december 2023 och

⁶ Sociogram är ett diagram som visualiserar sociala relationer.

<https://www.elevhalsan.se/aktuellt/att-upptacka-utanforskning-med-hjalp-av-sociogram/>, 2023-09-27.

utvärdering kommer att ske under februari/mars 2024 för att sedan ett nytt sociogram ska kunna upprättas i slutet av vårterminen 2024.

Långsiktiga effekter covid-19

Under pandemin har Skolverket undersökt hur huvudmän, rektorer och lärare bedömer pandemins påverkan på elevernas utveckling och lärande. En negativ påverkan av pandemin på elevernas kunskapsutveckling har i olika sammanhang benämnts som ett utbildningstapp eller som ett kunskapstapp [...]. I de undersökningar som Skolverket genomfört har dock den givna definitionen varit densamma oavsett vilket begrepp som använts, det vill säga att eleverna inte får de kunskaper eller färdigheter de normalt skulle ha fått.⁷

Förskola

Verksamheten upplever att barnen är sjuka oftare än innan och under pandemin, vilket kan ha att göra med att de inte utsatts för smitta på samma sätt som innan. Personalen upplevs dock ha en högre "frisknärvaro" på arbetet då "sjuknärvaro" var vanligare innan pandemin. Detta kan ha att göra med att personalen nu inser vikten av att inte sprida eventuell smitta vidare till kollegor och barn. Man väljer helt enkelt att vara ett bra föredöme för såväl barn, vårdnadshavare och kollegor. Förskolorna har fortsatt sin inarbetade rutin för att handtvätt ska ske mer frekvent. Detta är även något som vårdnadshavare hjälper sina barn med när de kommer till förskolan. Personalen arbetar också mer kring hur barnens allmäntillstånd upplevs.

Grundskola F-5 och fritidshem

Personalens uppfattning är att en del rutiner såsom exempelvis föräldraråd, läxhjälp och att även de äldre eleverna ska stå i led innan lektionen har fallit bort under pandemin och behöver arbetas in igen. Rent inlärningsmässigt är det för tidigt för att kunna se konsekvenserna av en högre sjukfrånvaro under pandemin och hur det har påverkat resultaten. Långsiktigt kan vi hålla ett öga på resultaten på nationella proven i åk 3, 6 och 9 samt slutbetyg hos relevanta årskullar.

Grundskola 6-9

Lysingskolan var snabb på att börja använda de digitala verktygen och eftersom verksamheten kunde hålla igång undervisningen under hela pandemin så bedömer man att det inte finns något direkt släp. Praktiska inslag såsom praoperioder fick alternativa lösningar och enbart den fysiska närvaron på olika företag fick ställas in. Internationella utbyten såsom Erasmus och Nordplus fick dock läggas på is och slutfördes först efter återgång till ordinarie verksamhet, arbetsinsatsen blev komprimerad och större, men alla upplevde det som en positiv sak att projektet kunde slutföras. Den positiva effekten av fysiska möten går inte att ersätta digitalt.

⁷ Skolverket, *Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet, delredovisning 4*, <https://www.skolverket.se/download/18.675e1d8e17d2dfa8fcf1561/1639744355166/pdf9007.pdf>, 2023-09-27.

Frånvaro

Skollagen 7 kap. Skolplikt och rätt till utbildning

2 § Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt [...].

3 § [...] alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola.

17 § En elev [...] ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

19 a § Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

20 § Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt.

21 § Hemkommunen ska se till att skolpliktiga barn [...] får föreskriven utbildning.

Hemkommunen ska i frågor som rör skolpliktiga elever som avses i 19 a § vid behov samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs.

Elevhälsa

Mentorerna håller fortlöpande koll på frånvaron för sina elever. Vid oro för frånvaron lyfts detta med elev och vårdnadshavare tillsammans med elevhälsoteamet. Två gånger per termin kontrollerar skolsköterskorna på respektive skola samtliga elevers frånvaroprocent och frågan är även en stående punkt på mitterminskonferenserna.

Vid oroande frånvaro gör mentor och/eller den i elevhälsoteamet som känner eleven bäst en kartläggning som beskriver vad skolan, vårdnadshavare respektive elev kan göra för att öka närvaron. Elevhälsan finns med under processen som bollplank och stöd utifrån sina professioner. Vid behov involveras andra professioner såsom socialtjänst och psykiatri.

Barn- och utbildningsnämnden informeras regelbundet om statistik och trender och på föräldramöte i åk 1 och åk 4 lyfter elevhälsan vikten av god närvaro.

Förskola

Redan på introduktionen påtalas vikten av närvaro tillsammans med andra viktiga punkter till barnets vårdnadshavare. Personalen i förskolan förväntas höra av sig till vårdnadshavare som meddelat tillsynsbehov men som inte lämnat sitt barn på förskolan.

Vid längre anmäld och oanmäld frånvaro meddelar personalen rektor, som i sin tur tar kontakt med vårdnadshavare. Längre eller systematisk frånvaro kan ligga till grund för vår anmälningsplikt och då görs en orosanmälan till socialtjänsten.⁸ Generellt ser vi en ökad frånvaro hos barnen och stor del av frånvaron har anmälts som sjukdom.

⁸ Socialtjänstlag (2001:453), 14 kap. 1 § 1 st.

Grundskola F-5

Vid starten av varje läsår informerar vi vårdnadshavare om skolplikten och hur viktigt det är att eleverna är närvarande i skolan. De informeras också om våra rutiner kring frånvaro samt den interna arbetsgången vid hög frånvaro.

Sedan projektuppdraget kring frånvaro har vi satsat på kompetensutveckling hos personalen i fråga om NPF⁹ då vi ser att en stor del av våra frånvarande elever har någon form av NPF-problematik. I samband med terminsstart hösten 2023 har årskurs F-5 har likt 6-9 organiserat sina elevassistenter och resurspersonal i en central resursenhet. Enheten är tänkt att bli en flexibel, samlad kompetens och en viktig del av verktygslådan för särskilt stöd. Med detta tror vi att vi kan erbjuda en miljöanpassade tillvaro för våra elever som har detta behov och på så sätt främja en högre närvaro.

Grundskola 6-9

Sedan projektuppdraget kring frånvaro följer verksamheten de steg som utarbetats när det gäller att följa upp frånvaro och främja närvaro. Något som uppmärksammas kontinuerligt är svårigheterna att sätta en standard i form av procentsats som indikerar en frånvaronivå som är problematisk. Hela verksamheten vittnar om att det handlar om unika situationer och att en hög frånvaroprocent inte nödvändigtvis innebär en problematik.

Lysingskolan har från start av höstterminen 2023 återigen alla kompetenser inom elevhälsoteamet på plats. I dagsläget delas även en tjänst med socialtjänsten för att främja samarbete och förståelse mellan de olika verksamheterna.

Lysingskolan deltar också i ett forskningsprojekt kallat "IBIS-projektet". IBIS är en förkortning av "Inkluderande beteendestöd i skolan". Projektet innebär att man under ett läsår samarbetar med forskare på Uppsala universitet för att utveckla trygghet, trivsel och gemensamma regler och förväntningar.

⁹ Neuropsykiatriska funktionshinder, såsom autism och ADHD/ADD.

Utvecklingsinsatser

Syftet med ett systematiskt kvalitetsarbete är att synliggöra vad vi gör, varför och vad det leder till. Ett fungerande kvalitetsarbete är avgörande för att kunna främja alla barns och elevers utveckling och lärande. Genom att planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla utbildningen kan vi skapa och dela kunskap om vad som leder till framgång.¹⁰

Försteläraryupdrag

Nya försteläraryupdrag kommer att tillsättas under höstterminen 2023 i syfte att öka måluppfyllelse, främja närvaro och verka för trygghet och studiero. Uppdragen löper över tre år och som förstelärare har man ett huvudsakligt uppdrag att undervisa och utföra uppgifter kopplade till utveckling av undervisningen. Förstelärare förväntas att på egen hand och tillsammans med övriga förstelärare, ledning och kollegor driva verksamhetens utveckling.

Uppdraget kommer att utvärderas kontinuerligt, dock minst en gång per år, och kan vid behov förändras.

Uppdrag SYV

Studie- och yrkesvägledning (SYV) sammanbinds i Ödeshög grundskola med en genomgående aktivitetsplan på samtliga enheter som kallas *Framtidsresan*. Framtidsresan bygger på *Hej Framtidsval*, ett digitalt hjälpverktyg som pedagogerna kan använda i undervisningen.

Pedagogerna ska i varje årskurs, inom ramen för sin undervisning, genomföra ett antal överenskomna aktiviteter. Aktiviteterna tränar fem olika kompetensområden som syftar till att utveckla elevernas valkompetens.

Det övergripande målet med projektet är att öka elevernas motivation och på sikt leda till att fler elever blir behöriga till, och genomför, studier på gymnasie och högskola. Samt utvecklar de kompetenser som behövs för ett livslångt lärande.¹¹

Idag saknas naturliga kontaktytor för arbetet inom verksamheten. Det saknas också en tydlig arbetsgång, ansvarsfördelning, planering kring stöddokument, uppföljning och analys på samtliga enheter. Även förskolan inkluderas i projektet, men där har arbetet ännu inte påbörjats.

Speciallärare matte 6-9

I en satsning på att stärka elevernas mattekunskaper har verksamheten 6-9 gjort en satsning på en speciallärare i matte. Satsningen bedöms som god, men resultatet lämnar trots allt mer att önska, bland annat genom behovet av tidigare insatser.

¹⁰ Skolverket, *Systematiskt kvalitetsarbete - så fungerar det*, <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete/systematiskt-kvalitetsarbete-i-skola-och-forskola>, 2023-09-27.

¹¹ Skollag (2010:800) 1 kap 4 §.

Kunskapsresultat elever

Förskola

Språket är prioriterat för oss i förskolan med stort fokus på högläsning och planerade boksamtal. Utifrån analys- och resultatarbete ser vi att det har gjort effekt.

“De boksamtal vi haft med tre grupper/vecka började med att det var svårt för flera av barnen att sitta stilla och lyssna. Men eftersom vi fortsatt trots ointresse, har barnen blivit mer och mer intresserade av vad vi gör på boksamtalen och nu kan alla barn sitta stilla den stund samtalet tar och är engagerade i boken.

“Intresset för böcker har ökat över hela gruppen och barnen initierar ofta att de vill höra en bok lite när som helst under dagen”

“Även om intresset för högläsning var lågt i början så höll vi fast vid vår dagliga rutin. Detta har resulterat i att samtliga barn nu visar stort intresse för högläsning och böcker. Barnen gör kopplingar mellan böcker och berättelser som vi tidigare läst.”¹²

Genom att personalen aktivt prioriterar högläsning och boksamtal ser vi klara bevis på att vårt arbetssätt gör skillnad. Även arbetet med en tydliggörande pedagogik har gett effekt, vi arbetar med bildstöd och TAKK (tecken som alternativ kommunikation) på daglig basis som ett komplement till det talade språket.

Höstterminen 2022 startade vi med ett nytt systematiskt kvalitetsarbete med språket i fokus, vilket har implementerats löpande under föregående läsår. Det systematiska kvalitetsarbetet är uppdelat i fem olika moduler:

Mål och utvecklingsplan - Det här är grunden i vårt systematiska kvalitetsarbete och vi arbetar kring vårt prioriterade språkmål. Vilken utveckling vi vill se hos barnen och hur vi ska arbeta för att barnen ska utvecklas och nå målet är några av frågorna. I slutet av varje termin skriver personalen ner resultat och analys.

Följa lärprocesser - I det här dokumentet följer vi varje enskilt barn utifrån deras utveckling inom det prioriterade språkmålet. Fokus ligger på att det inte är det enskilda barnet som bedöms, utan vår egen undervisning. Vad kan vi göra annorlunda i vår undervisning för att ge en större effekt för varje enskilt barn? I detta dokument gör vi nedslag fyra gånger per läsår, från nuläge i september till nytt nuläge i maj/juni. Hur ser utvecklingen ut?

Arbete mot kränkande behandling och diskriminering - Detta arbete är uppdelat i två delar. Den första delen bearbetas under höstterminen då vi genomför trygghetsvandringar tillsammans med alla barn. Under trygghetsvandringen uppmärksammas platser som känns otrygga för barnen och vad vi i förskolan kan åtgärda för att minska risken för att kränkningar och diskrimineringar sker.

Andra delen bearbetas under vårterminen och är uppbyggd genom boksamtal. Vi läser böcker där olika diskrimineringsgrunder behandlas, dessa är dock inte uttalade i böckerna. Upptäcks

¹² Kommentarer från förskolans personal.

det i samtalen någon risk diskuteras detta i arbetslaget och personalen ser över möjligheten att ändra arbetssätt i förskolans grundverksamhet.¹³

Grundverksamhet - Vid uppstart av läsår 23/24 började vi arbeta med det sista dokumentet som behandlar vår grundverksamhet. Det tar avstamp från läroplanen för förskolan.¹⁴ Utifrån läroplanen skriver personalen ner kring hur det ska arbeta för att bemöta läroplanens mål, vilket förhållningssätt ska vi arbeta kring för att få en likvärdig undervisning som har stöd i läroplanen.

Under sena höstterminen 2023 får vi ta del av resultatet kring *Hitta språket* och *Hitta matematiken* som genomförs i förskoleklass. Utifrån de resultaten kan vi mäta om våra insatser i förskolan har gjort någon skillnad och vad vi behöver arbeta mer kring för att ge barnen de bästa förutsättningarna för en bra skolgång.

Grundskola F-5

Skolorna samlas till mitterminskonferenser en gång per termin och arbetar sedan med bedömningar i slutet av varje termin. Elevernas resultat har varit stabila under de senaste 3 åren i avgående klasser, men med en liten variation i det ämne som har haft störst utmaningar. Generellt är måluppfyllelsen god, men vi har målet att öka den.

Vår största utmaning är de elever där skolfrånvaron är och/eller har varit stor. Det finns i regel stora kunskapsluckor, vilket tar tid att åtgärda. Vårt fokus ligger på att bygga upp kunskapsgrunden som saknas från lågstadiet, men även tryggheten och det sociala samspelet som ofta är dåligt. Sedan måste vi tänka långsiktigt, dessa elever når sällan målen i slutet av årskurs 5.

Grundskola 6-9

Under våren 2023 genomfördes återigen nationella prov i åk 6 och 9 efter att ha fått ställas in under pandemin. I regel är de nationella proven ett bra hjälpmedel då de ger en god indikation på vilka delar eleven behöver jobba vidare med för att uppnå betygskriterier i ämnet vid läsårsslut.

I Ödeshögs kommun finns en trend av ett högt in- och utflöde av elever vilket påverkar gruppdynamik och upptar tid från den ordinarie undervisningen. Ofta finns ett historiskt misslyckande i bakgrunden hos inflyttade elever vilket kan innebära ytterligare utmaningar. Speciallärare i matte och ökad bemanning på undervisningen är insatser verksamheten gjort för att avhjälpa detta. Man ser behovet av fortsatta insatser, men också att de sätts in redan i de lägre årskurserna.

¹³ Skollag (2010:800), 6 kap. 8§. Diskrimineringslag (2008:567.) 3 kap. 2-3§§.

¹⁴ Läroplan för förskola (Lpfö18),

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65d5aa/1553968116077/pdf4001.pdf>,
2023-09-28

Fritidshem

Ur "Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet" kap 4:
"Undervisningen i fritidshemmet kompletterar förskoleklassen och skolan genom att lärandet i högre grad ska vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat samt utgå från elevernas behov, intressen och initiativ".¹⁵

I Ödeshögs kommun finns tre fritidshemsenheter med sammanlagt 188 inskrivna barn. Fritidshemmen lägger fokus på att ta tillvara på varje barns behov av fri tid, lek och stimulans. Att känna trygghet och lekro på sitt fritidshem är hörnstenar i organisationen.

Genom sociogram kartläggs varje barns utveckling och sociala kompetens under hösten. Sociogrammen används för att på organisationsnivå, gruppnivå och individnivå utveckla verksamheten på så sätt som krävs för att kunna stötta barnen där de socialt, emotionellt och fysiskt befinner sig. Vi kommer under våren 2024 utöka vårt arbete med sociogram för att tydligare kunna se utveckling på individnivå.

¹⁵ Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22) 4 kap., https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr22-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet?url=-996270488%2Fcompulsorycw%2Fisp%2Fcurriculum.htm%3Ftos%3Dqr&sv.url=12.5dfce44715d35a5cdfa219f#anchor_4, 2023-09-28.

Uppföljning elever annan kommun

Skollagen 8 kap. Förskolan och 9 kap. Förskoleklassen

13 § Ett barn har rätt att bli mottaget i förskola med offentlig huvudman i en annan kommun än hemkommunen, om barnet med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den kommunens förskola. [...]

Skollagen 10 kap. Grundskola och 11 kap. Anpassad grundskola

25 § En elev har rätt att bli mottagen i en grundskola som anordnas av en annan kommun än den som ska svara för elevens utbildning, om eleven med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den kommunens grundskola. [...]

Förskola

Rektorsassistent ansvar för att administrativt hantera de barn som önskar placering i en annan kommun. Det administrativa arbete som krävs är omfattande och tar lång tid till följd av GDPR, vilket leder till att det tar resurser från andra arbetsuppgifter.

I skrivande stund ser antal och fördelning ut som följer:

Verksamhet	Antal	Kommentar
Förskola	19	13 i Tranås kommun (ytterligare två på gång) 4 i Mjölby kommun 2 i Vadstena kommun

Vanliga orsaker för att placera sitt barn i en annan kommun är att familjen bor närmre en förskola som tillhör en annan kommun, vårdnadshavare passerar ändå en förskola i en annan kommun på väg till jobbet eller att barnet redan går på förskolan och man vill gå kvar där trots flytt till Ödeshögs kommun. Men det kan också handla om att det inte finns plats på den förskola man önskar i Ödeshögs kommun och/eller att även syskon vill börja.

Grundskola F-9 och fritidshem

Av olika orsaker finns det elever som är folkbokförda i Ödeshögs kommun, men som väljer att gå i en annan skola än de som kommunen erbjuder. Det kan handla om att den valda skolan ligger nära vårdnadshavares arbete och passar bättre ur pendlingssynpunkt eller att familjen bor nära kommungränsen och att deras val är bättre ur skolskjutssynpunkt.

Även om eleverna går i en annan kommuns skolverksamhet så har barn- och utbildningsnämnden i Ödeshögs kommun ansvar för deras skolgång. Det finns en rutin för att specialpedagog ska ta kontakt/besöka elev vid ett tillfälle varje läsår, men i praktiken görs detta endast vid behov.

I skrivande stund ser antal och fördelning ut som följer:

Verksamhet	Antal	Kommentar
Fritidshem	14	12 i Tranås kommun, varav 2 i Adelövs friskola. 2 i Mjölby kommun.
Förskoleklass	5	5 i Tranås kommun, varav 2 i Adelövs friskola.
Grundskola 1-9	30	25 i Tranås kommun, varav 6 i Adelövs friskola. 1 i Vadstena kommun. 2 i Jönköpings kommun. 2 i Mjölby kommun.
Grundsärskola 1-9	1	1 i Mjölby kommun.

Uppföljning gymnasium

I fråga om våra gymnasieelever finns det rutiner för när deras närvaro alternativt måluppfyllelse börjar brista. Aktuellt gymnasium rapporterar tillbaka till rektor vilken elev och vilken omfattning det gäller.

Återkopplingen fungerar bra från de skolor där vi har flest elever. Skolor som enbart har någon enstaka elev från Ödeshög är sämre på att återkoppla. För att bygga upp en bättre kommunikation tas en ny kontakt under höstterminen 2023 med dessa skolor.

Klagomålshantering

Övergripande

Inkomna klagomål har tidigare redovisats årsvis men till följd av vårt nya arbetssätt i form av kvalitetsrapporter övergår redovisningen till att löpa läsårsvis. Detta innebär att den första rapporteringen som sker nu hösten 2023 enbart kommer att täcka klagomål inkomna fram till mitten av september.

Det har inkommit åtta klagomål/åsikter till förvaltningen hittills under året varav sju kan klassas som sådana att rapportera:

Två klagomål handlar om förskolans rutiner och har hanterats av verksamheten.

Ett klagomål handlar om bristande systemstöd för Skola24, klagomålet har besvarats och förbättringsarbete kring Skola24 och användningshandledning står på vår lista av utvecklingsområden.

En åsikt har skickats in som rörde den fördröjda ombyggnationen av Lysingskolans sporthall och att eleverna på grund av detta inte kan nyttja inomhushallen och duschutrymmen förrän tidigast november. Inga kontaktuppgifter lämnades och ingen återkoppling efterfrågades.

Två klagomål har inkommit kring det avtal som F-5 skickade ut i samband med terminsstart och dessa hanterades av den egna verksamheten.

Slutligen inkom ett klagomål om lång svarstid från förvaltningen i samband med årets semesterperiod. Inga kontaktuppgifter lämnades och ingen återkoppling efterfrågades, men förvaltningen har ändå tagit till sig detta och stämt av rådande rutiner.

Förskola

Då klagomål kommer till rektor tas kontakt med vårdnadshavare via e-post eller telefonsamtal, dessa diarieförs enligt rutin. Sittande möte erbjuds för att öka samverkan med hemmet.

Kommer klagomålen till personalen har de som rutin att kontakta rektor för att delge information kring det inkomna klagomålet. Rektor kan även delta på möten med personal och vårdnadshavare om behov och/eller intresse finns.

Grundskola F-5 och fritidshem

Vi följer rutinen för klagomålshantering. Många synpunkter kommer direkt via mail eller i dialog. Rektor stöttar personalen i att svara eller föra vidare dialog. Registreras om allvarigare.

Grundskola 6-9

Rutinen för klagomålshantering följs och anmälningar till förvaltning sker antingen via formulär på hemsidan eller via e-post. Alla klagomål hanteras skyndsamt och de flesta hanteras i kontakt med lärare och/eller rektor. Klagomålen registreras om de bedöms som allvarliga.

Tillsyn

En kommun har tillsyn över:

- 1. förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt,*
- 2. pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt, och*
- 3. att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven.¹⁶*

Kommunen har enligt Skollagen 26 kap 2§ i uppgift att genomföra tillsyn av fristående förskolor. Med detta avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera att den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

Syftet med tillsynen är att säkerställa att kraven i skollagen efterlevs, liksom de förutsättningar som står i godkännandet från barn- och bildningsnämnden. När tillsynen är avslutad skrivs en tillsynsrapport. Den enskilda verksamheten ges möjlighet att inkomma med synpunkter på rapporten.

Hösten 2023 genomfördes en granskning av Förskolan Villekulla och Bäckalyckans förskola enligt tidigare använt formulär. Båda verksamheterna genomförde tillsynen utan anmärkning.

¹⁶ Skollagen (2010:800), 26 kap, 4§.

Analys

Måluppfyllelse

Likvärdighet inom skolformer och verksamhet

Vi strävar efter att stärka likvärdigheten i verksamheterna genom en kontinuerlig kompetensutveckling för alla medarbetare. Den lilla kommunen till trots ser vi en fortsatt god rekrytering av kvalificerad personal och vi arbetar aktivt med vårt arbetsgivarvarumärke.

Kvalitetsmässigt ska vi lyfta statistik över kvarstående skillnader, såsom den mellan flickor och pojkar, för att det kompensatoriska uppdraget ska få full kraft. Uppföljning kommer att ske med enhetschefer på förvaltningsnivå för att sedan effektueras ute i verksamheterna.

Långsiktiga effekter covid-19

Pandemin påverkar oss fortfarande men den utbildningsskuld som nationellt lyfts fram som en potentiell efterverkan har inte märkts av i Ödeshög. Däremot rapporterar verksamheten om den positiva effekten av fysiska möten och behovet av att återupprätta borttappade rutiner. Arbetet sker på enhetsnivå, men på förvaltningsnivå uppmuntras insatserna.

Frånvaro

Problemet kring frånvarande elever fortsätter, både nationellt och i vår egen verksamhet. Det är svårt att få en översikt på hur stort problemet faktiskt är då alla parter bedömer olika. När är en frånvaro problematisk? Det finns inte ett procenttal som stämmer för alla. En lagändring efterfrågas av såväl verksamheter som intresseorganisationer men det tar tid. Tills dess att det kommer tydligare direktiv kan vi bara göra vårt bästa.

Vi kan se att det arbetssätt vi tog fram i samband med uppdraget från kommunstyrelsen är aktivt, men att det även fortsatt finns en liten gråzon i fasen med att komma tillrätta med problemet. Orsaken är inget annat än att varje elevsituation är annorlunda och att det är svårt att skapa standardiserade arbetssätt utifrån en ständigt skiftande palett.

Problematiken kring frånvaro har dock synliggjorts i och med projektet och alla kommunens politiker har fått information om situation och forskningsläge. Inom våra egna verksamheter informerar vi vårdnadshavare kring vikten av närvaro redan från förskolan och vi försöker hålla en röd tråd genom hela skolgången genom ett starkare samarbete i dessa frågor vid övergångar. Vi fortsätter att hålla oss à jour och följer utvecklingen på nationell nivå.

Utvecklingsinsatser

Förstelärartjänster

Vi gör ett omtag med våra förstelärartjänster vilka utannonseras under hösten 2023. Erfarenhetsmässigt har dessa tjänster bitvis inneburit lite av en utmaning, uppdrag och förväntan har inte alltid stämt överens. Genom en tydlig förankring i läroplanen, delvis genom arbetsplatsträffar men även genom den så kallade utvecklingsgruppen, hoppas vi nu på en stabil nystart.

Uppdrag Syv

Studie- och yrkesvägledningen har verkligen fått en nystart och appliceras nu i alla årskurser från F-9. Syftet är att öka elevernas motivation och på sikt leda till att fler elever blir behöriga och genomför studier på gymnasiet och högskola med ett livslångt lärande som mål.

För att säkerställa arbetet över tid behövs en tydlig struktur över arbetsgång och ansvarsområden inarbetas på enhetsnivå, uppföljning och analys görs årligen i samband med det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att uppdatera och kvalitetssäkra verksamhetshandboken och stöddokument kopplade till Uppdrag Syv får hanteras under detta projekt.

Speciallärare matte

Insatsen har fallit väl ut men ett större och mer övergripande behov kvarstår. Gemensam analys tillsammans med enhetschefer planeras för framtida planering.

Kunskapsresultat elever

Idag används den officiella statistiken för våra elevresultat framtagen av Kolada när vi gör jämförelser mellan dels andra kommuner och dels vår egen verksamhet. Ofta finns det dock en felmarginal utifrån våra egna siffror och det beror på att elevgrupper klassificeras på olika sätt, en elev som vi räknat med i ett resultat kan räknas bort i de officiella siffrorna.

Vi ser det som ett bra verktyg i kvalitetsarbetet att ha en egen tillförlitlig statistik över tid där vi dels kan jämföra mellan åren, men även följa klasser genom flera årskurser. Hur har deras resultat påverkats över tid? Visar resultaten när elevgruppen förändrats eller när insatser gjorts? Vårt mål är att kunna presentera en avgångsklass från förskoleklass till årskurs 9 istället för att jämföra olika avgångsår med varandra. Den jämförelsen kan aldrig bli kvalitativ då det handlar om helt olika elevgrupper.

För våra verksamheter inom förskola och fritidshem där målluppfyllelsen inte utgörs av summativa bedömningar är uppdraget att skapa en tidsöverskridande statistik inte möjligt. Däremot är det systematiska kvalitetsarbetets grundfrågor "Var är vi?", "Vart ska vi?", "Hur gör vi?" och "Hur blev det?" högst aktuellt i även i dessa verksamheter. Både inom förskola och fritidshem har vi nystartade projekt från höstterminen 2023 som vi ser fram mot att kunna följa över tid.

Uppföljning elever annan kommun

Varför väljer vårdnadshavare inte Ödeshögs verksamheter? Vi har idag en bra bild av de vanligaste orsakerna såsom närhet till jobb, närhet till kommungräns etcetera. Ur en ekonomisk synvinkel tjänar vi på att få behålla dessa elever i kommunen både på kort och potentiellt lång sikt. Ett barn eller elev kostar mindre i vår egen verksamhet än i en annan kommuns och med en skolgång i kommunen finns det en större chans att man stannar kvar och blir en skattebetalande vuxen. Därför vill vi ta vårt ansvar och proaktivt arbeta med återkoppling till vårdnadshavare i motsats till att vänta på eventuella problem. Rutinen behöver ses över och därefter räknar vi med att årligen kunna ta kontakt.

Nya kontakter med gymnasieskolor sker hösten 2023 efter en sammanställning av våra elevers gymnasieval. En översikt med trender och strömningar ska tas fram för att bättre förstå hur kartbilden ser ut. Skiljer sig Ödeshög från nationella val?

Klagomålshantering

Vi behöver bli bättre på att sammanställa inkomna klagomål. Därför ser vi ett behov av att klassificera vad som i rektors tjänst kan räknas som verkställighet och vad som ska anses som ett inkommit klagomål. Hur dessa ska registreras och sammanställas på ett överskådligt sätt ska också framgå.

Tillsyn

Vi behöver bevaka förskolan Bäckalyckans succession efter att nuvarande rektor slutar. Vi behöver också ta tillvara på tidigare tillsynsplaner för att kunna genomföra tillsynsbesök som säkerställer kvalitet i verksamheten för barngrupperna.

Delrapport 2 - Fritidshem, förskola och pedagogisk omsorg

Uppdrag

Förskola

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på en demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.¹⁷

I läroplanen för förskolan (2018) har pedagoger följande att förhålla sig till: Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspeka och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation. Barnen ska kunna växla mellan olika aktiviteter under dagen, både utomhus och inomhus samt i varierande miljöer. Arbetslaget ska främja barnens förmåga att vara delaktiga och utöva inflytande över sin utbildning. Förskolans miljö ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.

Genom att arbeta tillsammans och delge varandra tankar och arbets sätt ökar vi medvetenheten och likvärdigheten i förskolan. Under personalens arbetsplatsträffar arbetar vi aktivt med att skapa en grundverksamhet som utmynnar från läroplanens mål. Vi kan se att våra insatser gjort skillnad för varje barn, det kan vi bland annat se genom att ta del av personalens systematiska kvalitetsarbete. Vi har även börjat få återkoppling från skolan genom *Hitta språket* och *Hitta matematiken* och över tid kommer vi kunna se om vi i förskolan är på rätt spår.

Under det här läsåret har vi startat upp *Före Bornholmsmodellen* som är ett språkutvecklande arbetssätt.¹⁸ Forskning visar att genom systematiskt arbete med språklekar underlättas barnens läsinlärning. Personalen arbetar med materialet tillsammans med barnen från cirka 2,5 års ålder. Förskolan har även köpt in digitala appar som är kopplade till arbetet med *Före Bornholmsmodellen*, allt arbete med iPad i förskolan sker tillsammans med en aktiv personal och ett eller ett par barn.

Kompetensförsörjning innebär en svårighet för oss samt uppgiften att försöka sja om framtiden vad gäller till exempel barnantal. Ett arbete har påbörjats kring att skapa en stabil grund för alla inom förskolan, från barn till alla som verkar i förskolan.

Vi har dock lyckats rekrytera behörig personal, förskollärare såsom barnskötare. Tillsättningen av förskolläraren med specialpedagogisk kompetens har varit mycket gynnande för barnen och verksamheterna. En svårighet är även att finna tid för att ha möjlighet att träffas tillsammans, all personal i förskolorna. Det är något som vi arbetar med kontinuerligt för att försöka hitta lösningar då vi ser att det gynnar verksamheten.

¹⁷ Skolverket,

<https://www.skolverket.se/undervisning/forskolan/laroplan-for-forskolan/laroplan-lpfo-18-for-forskolan>, 2023-11-26

¹⁸ <https://bornholmsmodellen.se/bornholmsmodellen/>

Inom förskolans verksamhet tillbringar vi stor del av dagen utomhus, vilket ställer högre krav på våra utemiljöer som samtidigt ska utmana lärandet. Utemiljöerna på förskolorna börjar bli till åren och de behöver både fräschas upp och kompletteras med nya lekmiljöer. Framst gäller detta på förskolan Skeppet samt i Rök.

Fritidshem

Fritidshemsverksamheten är en del av skolväsendet och styrs av skollagen (SFS 2010:800) och läroplanen (Lgr 22). 2016 fick fritidshemmet en egen del i läroplanen med syfte och centralt innehåll. Läroplanens fjärde kapitel ska, tillsammans med del 1 och 2, vara utgångspunkt för undervisningen i fritidshemmet.

Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling, fördjupa deras kunskaper och erfarenheter och ge en meningsfull fritid och social gemenskap. Utbildningen ska ta hänsyn till elevernas behov, intressen och erfarenheter och ska även anpassas efter deras olika förutsättningar. Eleverna ska få möjlighet att träna på demokrati, inflytande och ansvar i praktiken. Lek, rörelse och skapande aktiviteter är viktigt.

Skolverkets allmänna råd beskriver vikten av att inventera vilka behov och intressen eleverna i den aktuella elevgruppen har, så att personalen får bättre förutsättningar att erbjuda eleverna en meningsfull och varierad fritid. Inventeringen av elevernas behov ger enligt Skolverket fritidshemmet en möjlighet att arbeta med det så kallade kompensatoriska uppdraget, vilket syftar till att sträva efter att uppväga de skillnader som finns mellan elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen hela skoldagen, bland annat genom språkutvecklande arbetssätt.

Pedagogisk omsorg

I 25 kap. skollagen regleras bland annat den verksamhetsformen som benämns pedagogisk omsorg. Pedagogisk omsorg erbjuds i stället för förskola eller fritidshem och vänder sig till barn i samma åldrar som barn och elever i förskolan och i fritidshemmet.

För pedagogisk omsorg gäller inte grundskolans, förskoleklassens och fritidshemmets läroplan (Lgr11) eller förskolans läroplan (Lpfö98). Regeringen har emellertid i förarbeten uttalat att förskolans läroplan ska vara vägledande för all pedagogisk omsorg. Detta gäller även för pedagogisk omsorg som alternativ till fritidshem. Läroplanens avsnitt om normer och värden är lika relevanta för pedagogisk omsorg som för förskolan och blir därmed vägledande i samband med kvalitetsbedömningen vid prövningen av enskild verksamhet. Det är därför viktigt att huvudmannen för verksamheten säkerställer att personalen är förtrogen med innehållet i såväl förskolans läroplan som skollagens bestämmelser.

Pedagogisk omsorg ska utformas med respekt för barnets rättigheter och förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Det innebär att det är viktigt att barnen ges

möjlighet att utveckla en förståelse för vad detta innebär i praktiken, bland annat genom att på olika sätt få uttrycka tankar och åsikter och kunna påverka innehållet i verksamheten.¹⁹

Inom Ödeshögs förskolor finns en dagbarnvårdare för förskolebarn och i dagsläget finns två barn inskrivna. Detta är en verksamhet som riskerar att bli sårbar då i sin litenhet. För att försöka arbeta bort sårbarheten kan dagbarnvårdare samverka med förskolor i närområdet på olika sätt, bland annat genom inbjudan till vissa studiedagar. Dels för att öka dagbarnens sociala förmågor men även att skapa ett nätverk för dagbarnvårdaren. Här ses en svårighet att kunna behålla en sådan verksamhet.

Tillsyn sker genom besök samt telefonkontakt någon gång per termin.

Tillsyn

Kommunen har enligt Skollagen 26 kap 2§ i uppgift att genomföra tillsyn av fristående förskolor. Med detta avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera att den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

Syftet med tillsynen är att säkerställa att kraven i skollagen efterlevs, liksom de förutsättningar som står i godkännandet från barn- och bildningsnämnden. När tillsynen är avslutad skrivs en tillsynsrapport. Den enskilda verksamheten ges möjlighet att inkomma med synpunkter på rapporten.

Hösten 2023 genomfördes en granskning av Förskolan Vilekulla och Bäckalyckans förskola enligt tidigare använt formulär. Båda verksamheterna genomförde tillsynen utan anmärkning. Framåt behöver vi bevaka förskolan Bäckalyckans succession efter att nuvarande rektor slutar. Vi behöver också ta tillvara på tidigare tillsynsplaner för att kunna genomföra tillsynsbesök som säkerställer kvalitet i verksamheten för barngrupperna.²⁰

¹⁹ Skolverkets allmänna råd - pedagogisk omsorg,
<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a659fc6/1553964557587/pdf2879.pdf>,
2023-07-11

²⁰ Inhämtat från Delrapport 1: Undervisning och resultat.

Lärande

Förskola

Undervisning som begrepp är relativt ny i förskolans läroplan, det lades till i Lpfö 18 först 2010. Själva företeelsen däremot är inte ny, förskolan har förmodligen bedrivit undervisning ända sedan de första förskolorna etablerades i Sverige under 1800-talet.²¹

Förskolans undervisning tar avstamp i läroplanen, vilket innebär att hela arbetslaget behöver vara väl förtrogna med läroplanen och med vilka intentioner man har med utbildning i förskolan. När arbetslaget kontinuerligt kan reflektera över och diskutera kring läroplanens formuleringar och mål finns det goda möjligheter att både planera undervisningens innehåll och vilka metoder man ska använda. Det gör det också lättare att se och fånga de spontana tillfällena för undervisning som uppstår under dagen.

Barnens tankar: (rösten från en avdelning)

“Det är roligt när vi gör roliga saker. Är det Bornholm nu? (med förväntan i rösten). Kan vi inte gå till skogen idag? Jag vill vara med!”

Personalens tankar: (tankar från ett arbetslag)

Lärande

Vi upplever att barnen tycker att det är roligt med vår undervisning. De vill gärna vara med och hjälpa till för att förbereda, berätta och visa. De återkommer till tidigare undervisning och frågar vad vi ska göra.

Lärmiljö

För oss är miljön den tredje pedagogen och viktig för undervisningens kvalitet. En inbjudande miljö gör undervisningen roligare.

Språkutveckling

Vi upplever att Före Bornholmsmodellen kan gynna barnen i deras utveckling. Vi ser också resultat redan nu i deras språkliga utveckling.

Lek

Att man tydliggör lekmiljöerna för barnen och samtidigt har ett syfte med miljöerna. Det okej att dessa är föränderliga, till exempel kan bilarna flytta in till djuren vilket i sin tur skapar nya lekar. Varje sak har sin plats men kan vandra med lekens gång. Vi har en tillåtande miljö men som samtidigt har en struktur. Djuren kan hälsa på hos bilarna, men Plus Plus får stanna vid bordet.

²¹ Skolverket, *Undervisning i förskolan*:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/undervisning-i-forskolan>, 2023-11-17.

Rektors tankar:

Lärande

Lärandet ska vara planerat såväl som att det kan ske i stunden. Lärandet ska vara multimodalt och utgå ifrån barnens tankar och intressen, undervisningen ska bilda en helhet. Roligt, tryggt och lärorikt! Pedagogerna har en grundplanering utifrån ett förutbestämt tema som just nu är sagor och serier. Utifrån det mynnar det ut i olika projekt i arbetslagen utifrån barnens intressen. De skapar ett ökat lärande för barnen och en känsla av sammanhang.

Lärmiljö

Lärmiljöerna ska vara inbjudande och sanerade på intryck för att skapa lugn. Fokus ska ligga på att arbeta ljudfrämjande för att minska buller. Miljöerna ska vara tydliggörande med hjälp av bildstöd och ordbilder.

Språkutveckling

Barnen ska utmanas utifrån var de befinner sig, inte efter vad de förväntas kunna i en specifik ålder. Alla barn ska få minst en bok läst för sig under sin dag på förskolan. All personal ska arbeta för att arbeta med en god språklig miljö som stöttar och utmanar deras lärande.

Lek

Leken är en nyckel till lärande och det är viktigt att vi vuxna är närvarande och härvarande i den. Att finnas till hands och stötta och utmana. I leken finns många ingångar till fördjupat lärande och det är vi vuxna som ansvarar för att det ska bli en verklighet.

Fritidshem

Lärande är ett mångsidigt begrepp som rymmer många olika perspektiv. Vår uppgift i fritidshemmet är att spegla dessa perspektiv i verksamheten för att kunna erbjuda alla barn en pedagogisk miljö tillika en pedagogisk lärmiljö.

Fritidshemmen har en viktig roll i att erbjuda och visa olika typer av pedagogiska miljöer. Detta sker genom att fritidshemmen förlägger sin verksamhet både i sina egna lokaler och i närområden, exempelvis i skogen, vid allmänna lekplatser och genom studiebesök i vårt samhälle.

Barn och elevers tankar

“Att få testa nya material, få tid att undersöka hur saker hänger ihop”. Att stötta barnen i att forska efter de ämnen som dagligen kommer upp i diskussioner i verksamheten skapar lust att lära och ökar självständigheten i att söka kunskap och även testa de nya rönen tillsammans i fritidsverksamheten.

Pedagogers tankar

Att finnas som stöd i situationer, planerade som oplanerade, där barnen upptäcker samband och har frågor om varför och hur är den största pedagogiska inkörsporten till självständighet och autonom kunskapsinhämtning. Att skapa miljöer där frågor ska ställas och barn tar och uppmuntras till initiativ att söka svar, uppfyller stora delar av fritidshemmens läroplan.

Fritidshemmens lärmiljöer skapar utmaningar då vi har små lokaler till många barn. Att skapa anpassade och intryckssanerade miljöer är svårt då lokalytan är begränsad. Att på ett pedagogiskt sätt bjuda på olika miljöer i samma lokaler är små, inte omöjliga men små.

Fritids ska ses ur ett intersektionellt perspektiv, där barnen under pedagogernas ledning, möts, upptäcker, leker, ser olika saker och mäter sina erfarenheter. Där stärks de färdigheter som alla barn i skolan måste behärska för att kunna ta till sig och utvecklas i sin egen kunskap, det vill säga språkutveckling, det sociala samspelet och att påbörja utvecklingen av sina egna värderingar.

Kompetensutveckling

Pedagogernas egen kompetensutveckling behöver komma i fokus. Med många olika kompetenser i kollegiet krävs det ett batteri av kompetenshöjande insatser för att få en utveckling som vi får nytta av och som kan återspeglas i pedagogernas arbete med fritidsbarnen.

Vi ser att genom diskussioner om våra mål och visioner ökar medvetenheten om vad personalen själva anser att de saknar. Genom att ha en samsyn på vilken riktning fritidshemmen ska ha, bildas även en samsyn på hur personalen ska positionera sig i sina yrkesroller och i sina uppdrag. Implementering av ett modernt och målinriktat systematiskt kvalitetsarbete kommer snabbt ge en kvalitetshöjning i personalens kunskapsinhämtning och hur verksamheten planeras, genomförs och utvecklas.

Måluppfyllelse

Förskola

Språket är prioriterat för oss i förskolan med stort fokus på högläsning och planerade boksamtal. Utifrån analys- och resultatarbete ser vi att det har gjort effekt. Genom att personalen aktivt prioriterar högläsning och boksamtal ser vi klara bevis på att vårt arbetssätt gör skillnad. Även arbetet med en tydliggörande pedagogik har gett effekt, vi arbetar med bildstöd och TAKK (tecken som alternativ kommunikation) på daglig basis som ett komplement till det talade språket.

Pedagogers tankar

De boksamtal vi haft med tre grupper/vecka började med att det var svårt för flera av barnen att sitta stilla och lyssna. Men eftersom vi fortsatt trots ointresse, har barnen blivit mer och mer intresserade av vad vi gör på boksamtalen och nu kan alla barn sitta stilla den stund samtalet tar och är engagerade i boken.”

“Intresset för böcker har ökat över hela gruppen och barnen initierar ofta att de vill höra en bok lite när som helst under dagen”

“Även om intresset för högläsning var lågt i början så höll vi fast vid vår dagliga rutin. Detta har resulterat i att samtliga barn nu visar stort intresse för högläsning och böcker. Barnen gör kopplingar mellan böcker och berättelser som vi tidigare läst.”

Svårigheter har varit att hålla fast vid dagsplaneringen även om det varit personal- samt barnbortfall. Att skapa en tydlig dagsplanering samt hålla sig till fattade beslut och rutiner såväl inom arbetsgruppen så väl som alla förskolor.

Eftersom arbetet kring den prioriterade språksatsningen är ny, finns det inga data att tillgå detta läsår. Vi har inget att jämföra med utan har endast ett nuläge. Följande år kommer vi att kunna presentera resultat utifrån våra prioriterade områden i förskolan samt resultatet från *Hitta språket* och *Hitta matematiken*.

Mätpunkter i förskolan

Värdet tas vid terminsstart samt vid terminsslut och utveckling pågår när:

Åldersgrupp 1-3 år

- Barnet visar med kroppsspråket vad hen har för önskemål eller behov. (Exempelvis att barnet pekar).
- Barnet utvecklar sin meningsbyggnad och ordförråd.
- Barnet visar intresse för böcker och högläsning.
- Barnet benämner föremål.
- Barnet visar intresse för rim.

- När barnet intresserar sig för, och "läser av", bilderna i bildstödet.
- Barnet uttrycker sina känslor.
- När barnet medvetandegörs om olika språk, exempelvis modersmål.

Åldersgrupp 3-5 år

- Barnet benämner föremål och uppmärksammar oss och andra barn genom att berätta/visa deras önskemål eller behov.
- När barnet intresserar sig för och "läser av" bilderna i bildstödet.
- Barnet berättar om saker i olika tempus (dåtid, nutid och framtid).
- När barnet återberättar sagor och händelser.
- Barnet kommunicerar i leken.
- Barnet sätter ord på sina känslor.
- Barnet visar intresse för böcker och högläsning.
- Barnet deltar aktivt i boksamtal.
- Barnet bygger ordförråd (begrepp, prepositioner) .
- Barnet ställer frågor.
- Barnet leker med språket.
- När barnet medvetandegörs om olika språk exempelvis modersmål.

Fritidshem

I Ödeshögs kommun finns tre fritidshemsenheter med sammanlagt 188 inskrivna barn. Fritidshemmen lägger fokus på att ta tillvara på varje barns behov av fri tid, lek och stimulans. Att känna trygghet och lekro på sitt fritidshem är hörnstenar i organisationen.

Genom sociogram kartläggs varje barns utveckling och sociala kompetens under hösten. Sociogrammen används för att på organisationsnivå, gruppnivå och individnivå utveckla verksamheten på så sätt som krävs för att kunna stötta barnen där de socialt, emotionellt och fysiskt befinner sig. Vi kommer under våren 2024 utöka vårt arbete med sociogram för att tydligare kunna se utveckling på individnivå.

Fokusområde:

Att känna trygghet och att ha lekkamrater varje dag i sitt fritidshem. Under v. 46-49 genomförs sociogram på alla fritidshem. Sociogrammen kommer att ligga till grund för insatser i situationer där barn inte känner sig tillräckligt trygga eller har tillräckligt med kamrater för att kunna nå fritidshemmens målpuppfyllelse.

- ➔ Status per november 2023: Efter uppstart av nya rektorer som under hösten lärt sig verksamheten inom fritidshemmen kan vi konstatera tendenser, se SWOT-analys nedan.

<p>Styrkor</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Sammansvetsad personalgrupp. ● Lång erfarenhet i personalgruppen. ● Engagemang från personal och barn. ● Vilja till utveckling. ● Struktur i organisationen. 	<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Många barn i små lokaler. ● Utbildningsnivå hos personalen. ● Struktur i organisationen. ● Personaltillgång schemamässigt.
<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Personalens driv och engagemang. ● Helhetssyn (barn och skola/fritids). ● Image - vad vi ger för bild av vår verksamhet ● Barn som medskapare. ● Utveckla/optimera lokalresurser (inne och ute). ● Kompetens och ökad kvalitet. 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fritidsbarnen slutar fritidshemmet i år 3. ● Ekonomi. ● Yttre faktorer (vattenskador, stölder/inbrott). ● Brist på teknisk utrustning (datorer, ljud etc.). ● Lite planeringstid.

Utvecklingsområden

Förskola

Analys nuläge

Vi är i uppstart av vårt utvecklingsarbete och vi ser redan bevis på att barnen får ett ökat lärande och kunnande inom språk.

Frånvaro av personal har varit en svårighet under läsåret, dels sjukskrivning hos rektorsassistent samt personal och vikarier på förskolorna. Antalet vikarier har inte alltid räckt till och det har medfört att personalens planeringar inte kunnat utföras som tänkt.

Till viss del har rektorsassistentens arbetsuppgifter har täckts upp av rektor vilket har lett till brist på pedagogiskt ledarskap.

Bristen på rutiner har speglats i verksamheten och försvårat för oss. Rutiner tar tid att implementera, men vi är på god väg.

Planering framåt

Fokusområden:

- Språk.
- Tydliggörande pedagogik.
- Kompetensförsörjning.

Fokus på kort sikt:

Skapa hållbara rutiner i stort och smått som främjar barnens undervisning.

Fokus på lång sikt:

- Skapa kompetensutveckling kring lågaffektivt bemötande.
- Öka andelen förskollärare (två per arbetslag/förskola)
- Utbildad personal med nyckelkompetenser.
- Arbeta in en hållbar struktur för personalen och hur dagarna kring undervisningen ser ut.
- Att skapa plan A-B-C vid olika scenarion av till exempel bortfall av personal för att främja barnens lärande.

Fritidshem

Analys nuläge

Storfritids: Vi startar en fritidsgrupp för de äldsta barnen i januari 2024 med en anpassad verksamhet efter barnens önskemål.

- ➔ Effekt: vi frigör yta till befintlig verksamhet samt skapar anpassad verksamhet för de äldre som då vill stanna kvar längre upp i ålderna på fritids.

Gemensamt APT²² med skolpersonal: Vi håller ett gemensamt APT för all personal i fritidshemmen och F-5. Ordinarie verksamhet på fritids öppethålls med hjälp av vikarier.

- Effekt: Fritidshemspersonalen arbetas in i organisationen på ett bättre sätt. Fritids får en större inblick i skolans arbete och vice versa. Genom detta arbetssätt får vi också en gemensam och övergripande helhetssyn på våra elever.

Sociogram på alla fritidsbarn: Alla barn kartläggs för att se hur långt vi kommit med måluppfyllelsen i vår målsättning att alla barn ska känna sig trygga och ha goda relationer i barngrupperna. Sociogrammet sammanställs under december och ligger till grund för den verksamhet som planeras för 2024 i alla fritidshem.

- Effekt: Vi tydliggör var vi har barn som måste få stöttning i sitt sociala samspel och efter det kan vi anpassa verksamheten på ett adekvat sätt.

Planering framåt

Fokus kort sikt:

Schemalägga en kvalitativ fritidsverksamhet. Långvariga och kortvariga sjukskrivningar gör att den planerade verksamheten måste planeras om många dagar i följd.

Fokus lång sikt:

- Kompetenshöja personal enligt intresse och behov.
- Skapa hållbar organisation av fritids som inte är lika lokalberoende som i nuläget.
- Öka andelen legitimerad personal.

²² Arbetsplatsträff.

Analys

Övergripande

Liksom för alla våra verksamheter är det första året som vi genomför en kvalitetsredovisning till nämnden på det här sättet vilket innebär att vi nu bygger upp en grund att bygga vidare på under kommande år. Det pågår redan nu många bra insatser i verksamheten och det är upp till oss på lednings- och förvaltningsnivå att lyfta upp och synliggöra detta för er inom politiken.

Inom både förskola och fritidshem har vi relativt nya rektorer på plats. Vårt systematiska kvalitetsarbete i förskolan har kommit en god bit på väg och vi inväntar den första uppföljningen av *Hitta språket* och *Hitta matematiken*. Framöver kommer vi kunna följa hur förskolans arbete återspeglas i skolan.

I fritidshemmen är rektor och biträdande rektor nya för läsåret 2023-2024 och det behövs en tid för att lära känna verksamheten. Flera utvecklingsinsatser är redan implementerade och vilka kommer att kunna följas upp över tid.

Behov

Inom den administrativa organisationen behöver vi tillgodose att dessa arbetsuppgifter inte läggs på rektor över tid, något som hindrar utveckling både inom administration och pedagogiskt ledarskap.

Stora barngrupper i små lokaler inom fritidshemmets verksamhet är något som över tid kan minska måluppfyllelse. Vi behöver säkerställa tillgången av lokaler över tid fram till ombyggnationen av Fridtjuv Berg.

Vi behöver också tillgodose säkerhetsaspekten kring våra fritidshemslokaler.

Delrapport 3 - Ekonomi

Sammanfattning

Ekonomirapporten, som är en del av det bildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete, belyser ekonomiska aspekter av nämndens samtliga verksamheter över tid och hur Ödeshögs kommun ligger till i relation till landets övriga kommuner.

Rapporten visar att Ödeshögs nettokostnadsavvikelser varierar över åren. Verksamheterna förskola och grundskola förskoleklass - åk 9 kostade 5 mnkr mer än statistiskt förväntat 2022. Statistiskt förväntade kostnader utgår från Ödeshögs förutsättningar och används för att ge en mer rättvisande bild av hur kommunen ligger till i jämförelse med andra kommuner.

I rapporten presenteras effektivitetsindex för förskola och grundskola förskoleklass - åk 9. Index för effektivitet baseras på nyckeltal för kvalitet och resurser, med justeringen för strukturella förutsättningar. Effektiviteten för verksamheterna varierar mellan åren.

En avslutande analys konstaterar att nämnd och förvaltning behöver ha en förståelse för att verksameters budgetavvikelser påverkar bidragsmöjligheter efterföljande år. Det behövs dessutom en medvetenhet om vilka konsekvenser tillfälliga anslagsökningar kan få vad gäller framtida bidragsmöjligheter. Har kommunen själv finansierat en verksamhet, förväntas kommunen fortsätta med det.

Ska kommunen minska kostnadsavvikelser är det önskvärt att det görs etappvis för att inte gå miste om framtida bidragsfinansiering. För att undvika icke önskade åtgärder i den egna skolverksamheten behöver den pedagogiska omsorgen, gymnasieskolan samt den anpassade grund- och gymnasieverksamheten även fortsättningsvis vara budgetmässigt finansierade.

Förvaltningens interna resursfördelningsmodell, som tar hänsyn till prognostiserat barn- och elevantal, är en förutsättning för kostnadseffektivitet. Kostnadseffektivitet förutsätter att den egna verksamheten är flexibel vad gäller bemanning, antal grupper, lokalanvändning och att personal kan arbeta i mer än en verksamhet. En hög andel högskoleutbildade pedagoger förbättrar flexibiliteten och höjer kvaliteten i flera verksamheter. För att säkerställa kompetensförsörjningen på sikt, behöver förvaltningen arbeta för att behålla utbildade pedagoger även om antal invånare i åldersgruppen 1-15 år varierar.

Avgränsningar

Rapporten behandlar verksamheterna förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, grundskola förskoleklass - årskurs 9, gymnasieskola samt anpassad grund- och gymnasieskola.

Underlaget utgår från statistik för i huvudsak verksamhetsåren 2018-2022, då data för 2023 inte är tillgänglig förrän hösten 2024.

Fokus ligger på Ödeshögs kommuns nettokostnadsavvikelser för respektive verksamhet. Nettokostnadsavvikelser jämför kommunens nettokostnader med referenskostnader, som är de statistiskt förväntade kostnaderna.

För verksamheterna pedagogisk omsorg samt anpassad grund- och gymnasieskola ligger fokus på nettokostnader, eftersom statistik saknas för nettokostnadsavvikelser.

För verksamheterna förskola och grundskola förskoleklass - åk 9 presenteras effektivitetsindex. Effektivitetsindex visar relativ effektivitet, i det här fallet kommunens läge i jämförelse med andra kommuner. Index för effektivitet baseras på nyckeltal för kvalitet och resurser, med justering för strukturella förutsättningar.

För verksamhetsåren 2021-2023 diskuteras nämndens budgetavvikelse per verksamhet.

Källor

Rapporten utgår från officiell statistik, hämtad från den öppna databasen Kolada, www.kolada.se. Kolada är en databastjänst från den ideella föreningen RKA, Rådet för främjande av kommunala analyser, med svenska staten och Sveriges Kommuner och Regioner som medlemmar.

Nämndens budgetavvikelser hämtas från Ödeshögs kommuns ekonomisystem.

Förskola

Nettokostnadsavvikelse förskola

Ödeshögs nettokostnadsavvikelse visar att förskoleverksamheten i Ödeshög kostar 2 mnkr mer än statistiskt förväntat 2022. Tidigare år har Ödeshög kostat mindre än förväntat, se diagram 1. Nettokostnadsavvikelser jämför kommunens nettokostnader med referenskostnader, som är de statistiskt förväntade kostnaderna.

Diagram 1 Nettokostnadsavvikelse förskola, Ödeshög kommun

Referenskostnad förskola

Referenskostnaden tar hänsyn till tre faktorer; kommunens behovsnivå, produktionsförutsättningar och en så kallad åldersersättning. I bilaga 1 presenteras underliggande data för förskolan.

Behovsnivå förskola

Ödeshögs behovsnivå för förskola är lägre än för genomsnittskommunen. Behovsnivå för förskolan är den del av referenskostnaden som motsvarar strukturellt betingade merkostnader till följd av barnens behov av verksamhet. Ingående variabler är föräldrars utbildningsbakgrund, hushållets inkomst, föräldrar med uppehållstillstånd under mindre än 4 år, föräldrars arbetspendling över kommungräns och barn till ensamstående föräldrar.

Produktionsförutsättningar förskola

Ödeshögs produktionsförutsättningar gör att förskolan förväntas kosta mer än genomsnittskommunen. Produktionsförutsättningar är den del av referenskostnaden för förskolan som motsvarar strukturellt betingade merkostnader till följd av kommunens

produktionsförutsättningar. Utgångspunkten är modellen verksamhetsövergripande kostnader och komponenterna uppvärmning, administration och befolkningsminskning, samt löner, gleshetskompensation och befolkningsutveckling 1-5 åringar, från modellen för förskola och skolbarnsomsorg.

Ålderssättning förskola

Då årskullarna i kommunen varierar förändras även Ödeshögs ålderssättning över åren – ibland ligger den högre än genomsnittet, ibland lägre. År 2022 är ålderssättningen lägre än för genomsnittskommunen. Ålderssättningen för förskolan är den del av referenskostnaden som kompenserar för andel barn i åldern 1-5 år i kommunen.

Effektivitetsindex förskola

Effektivitetsindex visar relativ effektivitet som kommunens läge i jämförelse med andra. 0 är lägst och 100 bäst. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex med justering för strukturella förutsättningar. Hög kvalitet och låga kostnader ger högre effektivitetsindex.

Diagram 2 visar hur effektivitetsindex för förskolan varierat mellan 2018 och 2022.

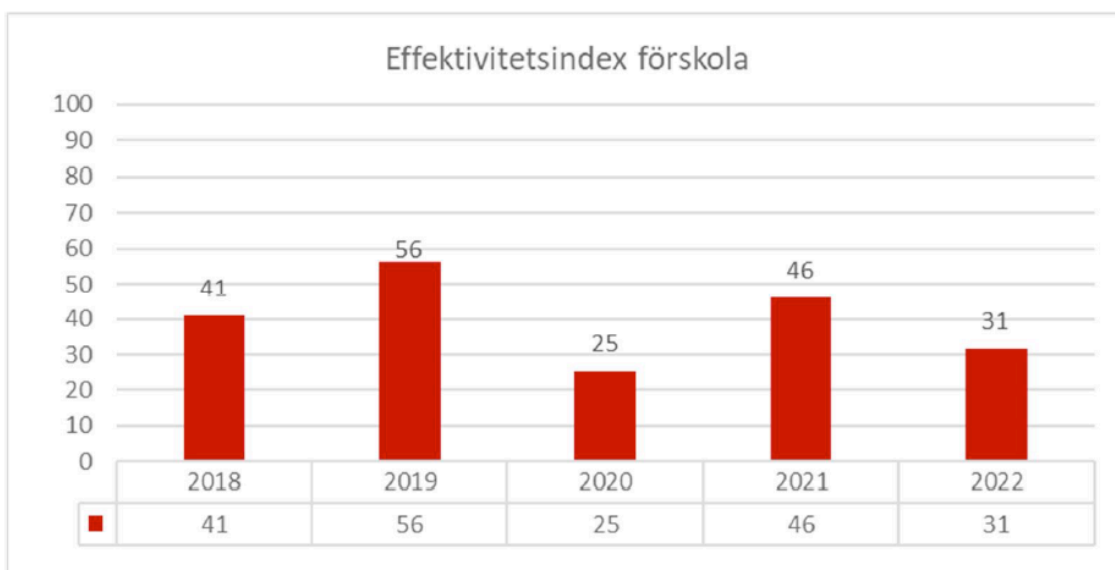

Diagram 2 Effektivitetsindex förskola, Ödeshög kommun

Kvalitetsindex förskola

Kvalitetsindex för förskolan tar hänsyn till tre faktorer; andel barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel heltidstjänster med förskollärläggning i kommunal regi samt personaltäthet i den kommunala förskolan. Ödeshög har en lägre andel barn i förskola än genomsnittet, vilket påverkar kvalitetsindex negativt. En hög andel inskrivna ger högre kvalitetsindex eftersom undersökningar visar att barn som gått i förskola uppnår högre studieresultat skolan. Andel heltidstjänster med förskollärläggning i den kommunala förskolan ligger under

genomsnittet 2022, vilket påverkar kvalitetsindex negativt. Antal inskrivna barn per årsarbetare i den kommunala förskolan ligger lägre än genomsnittet 2022, vilket höjer kvalitetsindex för Ödeshög.

Resursindex förskola

Resursindex för förskolan tar hänsyn till två faktorer; kostnad per inskrivet barn i den kommunala förskolan samt nettokostnadsavvikelsen. Kostnaden per inskrivet barn i den kommunala verksamheten ligger lägre än genomsnittet, med undantag av år 2021. Låga kostnader den kommunala förskolan höjer effektivitetsindex. Att nettokostnadsavvikelsen 2022 för Ödeshög är högre än genomsnittet påverkar effektiviteten negativt.

Nettokostnadsavvikelse förskola 2023 och framåt

De enskilda förskolornas kompensation bygger på kostnaden för den kommunala förskolan. Ska nettokostnadsavvikelsen minska behöver därför den kommunala förskolan anpassas efter antalet inskrivna barn. Svårigheten med detta för Ödeshög är att antalet invånare i åldersgruppen varierar mellan åren, se tabellerna nedan.

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Invånare 0 år, antal	48	38	69	55	55	60	64	40	48	37

Tabell 1 Invånarantal 0 år den 31/12

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Invånare 1 år, antal	47	57	46	73	58	65	66	62	37	50
Invånare 2 år, antal	53	51	60	45	79	56	66	60	63	40
Invånare 3 år, antal	41	53	53	61	47	83	54	63	56	64
Invånare 4 år, antal	56	41	61	52	65	50	83	55	61	58
Invånare 5 år, antal	47	57	44	60	49	64	49	84	50	59
Invånare 1-5 år, antal	244	259	264	291	298	318	318	324	267	271

Tabell 2 Invånarantal 1-5 år den 31/12

Den kommunala förskolan anpassar kontinuerligt verksamheten efter aktuellt antal inskrivna barn. I praktiken innebär det att bemanning, antal avdelningar och lokalanvändning varierar mellan åren och inom varje kalenderår. Under normalåret är antalet inskrivna barn som högst under april-maj och som lägst i augusti, när sexåringarna börjar förskoleklass. Förskolan har under flera år samverkat om personal med fritidshemsverksamheten för att anpassa bemanning efter behov. Förskola och fritidshem har även samverkat när det gäller öppning, stängning.

Idag finns det fem kommunala förskolor i Ödeshög, varav tre i tätorten. En nackdel med små enheter är att det i samband med öppning och stängning inte går att samordna personal mellan avdelningar i lika hög utsträckning, jämfört med en större enhet. Byggandet av en ny förskola kan medföra att antalet kommunala förskolor i tätorten kan minska.

Effektivitetsindex förskola 2023 och framåt

En resurseffektiv förskola, genom en minskning av nettokostnadsavvikelsen och en kostnadseffektiv kommunal förskola, påverkar effektiviteten positivt. Byggandet av ny förskola kan på sikt minska antalet små enheter i tätorten och påverka effektiviteten positivt. Att fortsatt variera bemanning, antalet avdelningar och lokalanvändning mellan åren och inom varje kalenderår i den kommunala verksamheten är en förutsättning för en resurseffektiv förskola. För att höja effektiviteten behöver kvalitetsindex för förskolan förbättras. En ökning i andelen inskrivna barn i förskolan, framför allt åldersgruppen 3-5 år, skulle få positiva effekter för Ödeshögs effektivitet. En ökad andel personal med förskollärlärolegitimation i den kommunala verksamheten skulle också få en positiv effekt. Att inte ha för många barn per heltidsanställd i den kommunala förskolan påverkar Ödeshögs effektivitetsindex i positivt. En förutsättning för en effektiv förskola är att Ödeshög fortsätter att tillämpa sin interna resursfördelningsmodell där den kommunala förskolans budget utgår från prognostiserat antal barn. En volymbaserad budget tydliggör volymförändringar och rektor arbetar ständigt utifrån det aktuella antalet inskrivna barn.

Fritidshem

Nettokostnadsavvikelse fritidshem

2022 års statistik visar att fritidshemsverksamhetens nettokostnadsavvikelse är -300 tkr. Det innebär att kommunens nettokostnad är 300 tkr lägre än den statistiskt förväntade referenskostnaden. Tidigare år har Ödeshög kostat mer än förväntat, se diagram 3.

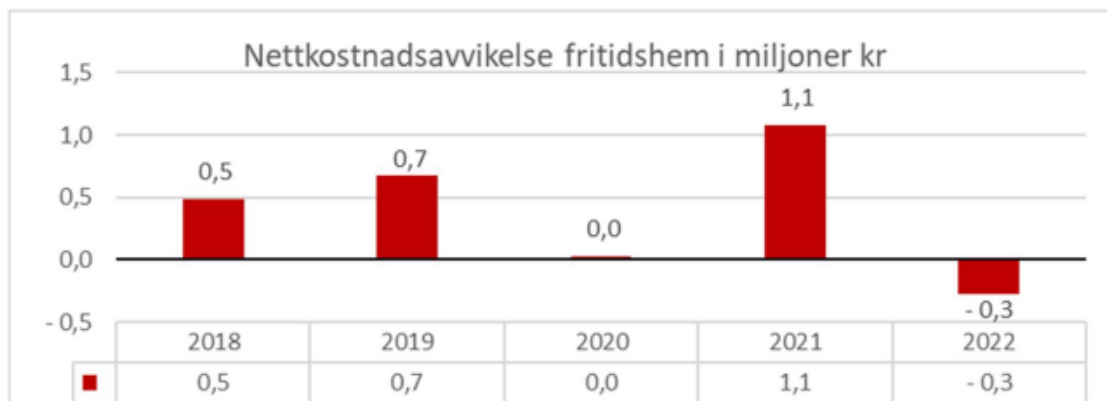

Diagram 3 Nettokostnadsavvikelse fritidshem, Ödeshög kommun

Referenskostnad fritidshem

Referenskostnaden tar hänsyn till tre faktorer; kommunens behovsnivå, produktionsförutsättningar och en så kallad åldersersättning. I bilaga 2 presenteras underliggande data för fritidshemsverksamheten.

Behovsnivå fritidshem

Ödeshögs behovsnivå för fritidshem är lägre än för genomsnittskommunen. Behovsnivå för fritidshem är den del av referenskostnaden som motsvarar strukturellt betingade merkostnader till följd av elevernas behov av verksamheten. Ingående variabler är föräldrars utbildningsbakgrund samt föräldrars arbetspendling över kommungräns.

Produktionsförutsättningar fritidshem

Ödeshögs produktionsförutsättningar gör att fritidshemsverksamheten förväntas kosta mindre än genomsnittskommunen. Produktionsförutsättningar är den del av referenskostnaden som motsvarar strukturellt betingade merkostnader till följd av kommunens produktionsförutsättningar. Hänsyn tas till verksamhetsövergripande kostnader och komponenterna uppvärmning, administration och befolkningsminskning, samt löner från modellen för förskola och skolbarnsomsorg.

Åldersersättning fritidshem

Åldersstrukturen i Ödeshög gör att kommunen förväntas kosta mindre per invånare än i genomsnittskommunen. Åldersersättningen för fritidshemskostnaden är den del av referenskostnaden för fritidshem som kompenserar för andel barn i ålder 6-12 år i kommunen.

Kvalitetspåverkande faktorer fritidshem

Det tas inte fram något kvalitetsindex för fritidshemsverksamheten, men vi kan anta att de två faktorerna andel årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen och antal elever/anställd (heltidstjänst) i den kommunala fritidshemsverksamheten påverkar kvaliteten. Statistik för år 2018-2022 visas i tabell 3.

Nyckeltal	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)	Alla kommuner (ovägt medel)	38,2	37,0	37,7	36,5	34,9
	Ödeshög	41,9	57,0	50,0	37,0	35,0
Elever/anställd (heltidstjänst) i kommunal fritidshem, antal	Alla kommuner (ovägt medel)	20,8	20,7	20,4	20,7	20,9
	Ödeshög	24,4	30,6	18,5	14,6	21,3

Tabell 3 Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen och personaltäthet

Att arbeta i fritidshem fyller inte en heltidstjänst. Personal med heltidsanställning används därför delvis i andra verksamheter. Under skoldagen kan det handla om att arbeta med grundskola förskoleklass - åk 9, men det förekommer också att fritidshemspersonal arbetar i förskolan.

Personal med grundläraresexamen inriktning fritidshem har behörighet att undervisa i ett av ämnena bild, musik, hemkunskap, slöjd eller idrott- och hälsa. Att ha en hög andel personal med pedagogisk högskoleexamen medför därför en kvalitetshöjning för såväl fritidshemsverksamheten som övrig skolverksamhet.

Nettokostnadsavvikelse fritidshem 2023 och framåt

Den kommunala fritidshemsverksamheten behöver anpassas efter antalet barn i åldersgruppen 6-12 år om nettokostnadsavvikelsen ska stabiliseras. För Ödeshög innebär detta en svårighet då antalet invånare i åldersgruppen varierar mellan åren, se tabell 4.

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Invånare 6-12 år, antal	388	392	412	401	395	378	390	388	422	417

Tabell 4 Invånarantal 6-12 år den 31/12

I praktiken innebär en volymanpassning av den kommunala fritidshemsverksamheten att bemanningen behöver variera mellan åren, men också inom varje kalenderår. Under normalåret är antalet inskrivna barn som högst i augusti-september och som lägst under majjuli. Ödeshög har en personalsamverkan mellan fritidshem, förskola och grundskola, vilket behöver fortgå om nettokostnaderna inte ska ligga högre än de statistiskt förväntade.

Idag finns det tre kommunala fritidshem i Ödeshög, varav ett i tätorten. En nackdel med små enheter är att det inte går att samordna personal mellan avdelningar i samband med öppning och stängning på en mindre enhet. Fritidshemsverksamheten har under flera år samverkat med övriga verksamheter för att anpassa bemanning efter behov.

En förutsättning för en kostnadseffektiv fritidshemsverksamhet är att Ödeshög fortsätter med sin interna resursfördelningsmodell, där den kommunala fritidshemsverksamhetens budget utgår från prognostiserat antal elever. Resursfördelningsmodellen tydliggör verksamhetens volymförändringar. Att på sikt ha en budget som gör det möjligt för rektor att anställa personal med grundlärarexamen inriktning fritidshem, kan öka flexibiliteten och höja kvaliteten i övrig skolverksamhet.

Pedagogisk omsorg

Det finns inte någon statistik för nettokostnadsavvikelser för pedagogisk omsorg. Däremot finns statistik som visar nettokostnad per invånare för pedagogisk omsorg och kostnaden i kr per inskrivet barn, se tabell 5.

Kostnader pedagogisk omsorg	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnad pedagogisk omsorg, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	119	109	99	91	85
	Ödeshög	77	103	103	81	86
Kostnad pedagogisk omsorg, kr/inskrivet barn	Alla kommuner (ovägt medel)	122 467	117 811	117 745	124 110	130 458
	Ödeshög	97 600	119 636	117 636		85 375

Tabell 5 Nettokostnad per invånare och kostnad per inskrivet barn i pedagogisk omsorg

Ödeshög erbjuder pedagogisk omsorg i kommunal regi för åldersgruppen 1-5 år. Efterfrågan på pedagogisk omsorg har minskat över åren. Från och med augusti 2023 är två barn inskrivna i den kommunala verksamheten. Detta innebär att kostnaden per barn i åldersgruppen 1-5 år ökar 2023. Från och med augusti 2022 erbjuder Bäckalyckans förskola pedagogisk omsorg för elever i åldersgruppen 5-12 år. I mars 2024 är 8 elever inskrivna i verksamheten.

Grundskola förskoleklass - åk 9

Nettokostnadsavvikelse grundskola förskoleklass - åk 9

Ödeshögs nettokostnadsavvikelse 2022 pekar på att grundskola förskoleklass - åk 9 kostar 3 mnkr mer än den statistiskt förväntade referenskostnaden. Verksamhetens nettokostnadsavvikelse varierar över tid, se diagram 4.

Diagram 4 Nettokostnadsavvikelse grundskola förskoleklass - åk 9, Ödeshög kommun

Referenskostnad grundskola förskoleklass - åk 9

Referenskostnaden tar hänsyn till tre faktorer; kommunens behovsnivå, produktionsförutsättningar och en så kallad åldersersättning. I bilaga 3 presenteras underliggande data för grundskola förskoleklass - åk 9.

Behovsnivå grundskola förskoleklass - åk 9

Ödeshögs behovsnivå för grundskola förskoleklass - åk 9 är lägre än för genomsnittskommunen. Behovsnivå för verksamheten är den del av referenskostnaden som motsvarar strukturellt betingade merkostnader till följd av elevernas behov av verksamhet. Ingående variabler är andel barn med utomnordisk och finsk bakgrund.

Produktionsförutsättningar grundskola förskoleklass - åk 9

Ödeshögs produktionsförutsättningar gör att grundskola förskoleklass - åk 9 förväntas kosta mer än genomsnittskommunen. Produktionsförutsättningar är den del av referenskostnaden som motsvarar strukturellt betingade merkostnader till följd av kommunens produktionsförutsättningar. Utgångspunkten är en del av standardkostnaderna för administration, uppvärmning och befolkningsminskning från utjämningsmodellen för verksamhetsövergripande kostnader, samt löner, gleshetskompensation och befolkningsutveckling 6-15 åringar från modellen för grundskola.

Ålderssättning grundskola förskoleklass - åk 9

Ödeshögs ålderssättning för grundskola förskoleklass - åk 9 är lägre än för genomsnittskommunen. Ålderssättning är den del av referenskostnaden som kompenserar för andel barn och ungdomar i åldern 6-15 år i kommunen.

Effektivitetsindex grundskola förskoleklass - åk 9

Effektivitetsindex visar relativ effektivitet som kommunens läge i jämförelse med andra. 0 är lägst och 100 bäst. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex med justering för strukturella förutsättningar. Hög kvalitet och låga kostnader ger högre effektivitetsindex. Diagram 5 visar hur effektivitetsindex för grundskola förskoleklass - åk 9 varierar mellan 2018 och 2022.

Diagram 5 Effektivitetsindex grundskola förskoleklass - åk 9, Ödeshög kommun

Kvalitetsindex grundskola förskoleklass - åk 9

Kvalitetsindex baseras på avvikelse från modellberäknat värde för den kommunala grundskolans meritvärde, andel elever som når målen i alla ämnen, andel elever som är behöriga till yrkesprogram samt ett elevenkårsindex. Elevenkårsindex utgår från skolinspektionens elevenkät. Kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100, där 0 är sämst och 100 är bäst. Ödeshögs kvalitetsindex varierar över åren, se tabell 6. Det beror på att meritvärde, måluppfyllelse, behörighet och elevenkårsindex varierar mellan årgångarna.

Nyckeltal	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Kvalitetsindex kommunal grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	49	43	50	48	51
	Ödeshög	54	70	88	27	22

Tabell 6 Kvalitetsindex kommunal grundskola

Resursindex grundskola förskoleklass - åk 9

Resursindex normaliseras så att alla kommuners värde placeras på en skala från 0 till 100, där 0 är sämst (högst kostnad) och 100 är bäst (lägst kostnad). Ödeshögs resursindex varierar över åren, se tabell 7.

Nyckeltal	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Resursindex kommunal grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	58	60	58	55	52
	Ödeshög	30	44	80	83	62

Tabell 7 Resursindex kommunal grundskola

Flera faktorer ingår när resursindex för Ödeshögs beräknas. Hänsyn tas till elevunderlag och de förutsättningar för grundskolan som kostnadsutjämnningen tar hänsyn till.

Nettokostnadsavvikelse grundskola förskoleklass - åk 9, 2023 och framåt

Ska nettokostnadsavvikelsen stabiliseras behöver den kommunala grundskolan anpassas efter elevantalet. Svårigheten med detta för Ödeshög är att antalet invånare i åldersgruppen varierar mellan åren, se tabell 8.

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Invånare 6 år, antal	50	47	61	48	60	48	66	49	82	50
Invånare 7 år, antal	54	51	46	64	45	62	50	67	52	85
Invånare 8 år, antal	64	59	58	44	57	45	61	54	68	51
Invånare 9 år, antal	53	62	60	62	46	57	47	61	56	68
Invånare 10 år, antal	62	53	65	61	63	45	59	51	59	57
Invånare 11 år, antal	53	64	57	65	60	63	47	57	50	58
Invånare 12 år, antal	52	56	65	57	64	58	60	49	55	48
Invånare 13 år, antal	46	51	60	68	57	64	58	61	48	53
Invånare 14 år, antal	57	49	56	59	66	57	65	57	59	47
Invånare 15 år, antal	55	61	52	56	59	64	59	65	53	58
Invånare 6-15 år, antal	546	553	580	584	577	563	572	571	582	575

Tabell 8 Invånarantal 6-15 år den 31/12

Den kommunala grundskolan anpassar kontinuerligt verksamheten efter aktuellt antal elever. I praktiken innebär det att bemanning, antal grupper och lokalanvändning varierar mellan åren och inom varje kalenderår. Ska nettokostnadsavvikelsen minska, behöver denna anpassning fortgå. Vid förändringar i bemanningen tar rektorerna hänsyn till kompetensförsörjningen på lång sikt. Förändringar som görs, utgår från att förvaltningen vill behålla utbildade pedagoger. 2023 ökades nämndens anslag med 2 mnkr för att förstärka grundskolan, vilket kommer att påverka nettokostnadsavvikelsen. Hur mycket, beror på kostnadsutvecklingen för landets övriga kommuner. Statistiken publiceras under senare delen av 2024.

År 2022 erhöll verksamheten 7,6 mnkr i bidrag, som främst användes för att finansiera personalkostnader. Bidragen tar i regel hänsyn till tidigare års kostnader. Har kommunen själv finansierat en verksamhet, förväntas kommunen fortsätta med det. Två faktorer kan försvåra Ödeshögs framtida möjligheter att finansiera verksamhet via bidrag. För det första kan negativa budgetavvikelser, som inte kan kopplas till volymavvikelser, leda till minskade bidrag. För det andra kan minskat budgetanslag, som inte bygger på motsvarande volymminskningar, minska framtida bidragsmöjligheter.

Effektivitetsindex grundskola förskoleklass - åk 9, 2023 och framåt

En resurseffektiv grundskola förutsätter en kostnadseffektiv kommunal verksamhet. En kostnadseffektiv skola påverkar effektiviteten positivt. Att även fortsättningsvis ha en flexibel organisation där bemanning, antal grupper och lokalanvändning varierar mellan åren och inom varje kalenderår är en förutsättning för en resurseffektiv skola. För att höja effektiviteten kan kvalitetsindex för grundskolan förbättras. Här handlar det om höjda meritvärden, en ökad andel elever som når målen i alla ämnen, en ökad andel elever som är behöriga till yrkesprogram och förbättrade värden för elevenkårsindex. En förutsättning för en effektiv grundskola förskoleklass - åk 9 är att Ödeshög fortsätter med sin interna resursfördelningsmodell där de kommunala skolornas budget utgår från prognostiserat antal elever. För att på lång sikt säkra kompetensförsörjningen i tider av demografiska förändringar, behöver förvaltningen arbeta för att behålla utbildade pedagoger.

Gymnasieskola

Ödeshögs nettokostnadsavvikelse 2022 visar att gymnasieverksamheten 200 tkr mindre än den statistiskt förväntade referenskostnaden. Ödeshögs nettokostnadsavvikelse varierar, se diagram 6.

Diagram 6 Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, Ödeshög kommun

I bilaga 2 presenteras underliggande data för gymnasieskolan. Nettokostnadsavvikelsen för gymnasieskolan är nettokostnaden minus referenskostnaden för gymnasieskolan. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för gymnasieskola i riket, andel 16-18-åringar i kommunen, elevernas programval samt antaganden om merkostnader för små skolor, skolskjuts och inackorderingsbidrag. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling.

Tabell 9 visar att invånarantalet i åldersgruppen 16-19 år varierar mellan åren.

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Invånare 16 år, antal	71	56	64	56	51	57	62	58	66	52
Invånare 17 år, antal	63	68	65	64	52	51	57	65	55	60
Invånare 18 år, antal	70	63	64	68	64	53	47	58	62	51
Invånare 19 år, antal	75	65	59	58	62	60	48	49	53	61
Invånare 16-19 år, antal	279	252	252	246	229	221	214	230	236	224

Tabell 9 Invånarantal 16-19 år den 31/12

För Ödeshög, som inte har en egen gymnasieskola, är det viktigt att ha tillräckligt i budget för att bekosta verksamheten. En underfinansierad gymnasieverksamhet kan medföra att bildningsförvaltningen behöver åtgärda övriga verksamheter.

Anpassad grund- och gymnasieskola

Det finns inte någon framtagen statistik för nettokostnadsavvikelser för anpassad grund- och gymnasieskola. Däremot finns statistik på nettokostnad per invånare, se tabell 10.

Nettokostnad	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnad anpassad grundskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	542	583	616	669	726
	Ödeshög	241	246	218	180	159
Nettokostnad anpassad gymnasieskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	295	309	319	346	358
	Ödeshög	266	229	512	763	690

Tabell 10 Nettokostnader per invånare, anpassad grund- och gymnasieskola

Merparten av Ödeshögseleverna som går anpassad grundskola läser integrerat med övriga grundskoleelever och kostnadsförs då som grundskoleelever. Då Ödeshög endast köper ett fåtal platser för anpassad grundskola varierar nettokostnaden per invånare. Ödeshög köper ett fåtal platser för anpassad gymnasieskola. Antalet elever varierar mellan åren, vilket avspeglas i nettokostnaden per invånare. I båda grupperna sker både in- och utflytt, vilket direkt påverkar på nettokostnaden per invånare. För Ödeshög, som inte har en egen anpassad grund- och gymnasieskola, är det viktigt att ha tillräckligt i budget för att bekosta verksamheten. En underfinansierad verksamhet kan medföra att bildningsförvaltningen behöver åtgärda övriga verksamheter.

Budgetavvikelse 2021-2023

Nämndens budgetöverskott år 2021-2023 har legat på 1 %. År 2023 var nämndens totala budgetöverskott 2 mnkr. Tabell 11 visar budgetavvikelsen för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola förskoleklass - åk 9 och gymnasieskola i miljoner kronor. Tabell 12 visar nettokostnadsavvikelsen för motsvarande verksamheter.

Budgetavvikelse, mnkr	2021	2022	2023
Förskola	2	1	1
Fritidshem	-1	0	0
Grundskola förskoleklass - åk 9	0	-2	-2
Gymnasieskola	0	1	1
Summa	1	-1	0

Tabell 11 Budgetavvikelse

Nettokostnadsavvikelse mnkr	2021	2022
Förskola	-4	2
Fritidshem	1	0
Grundskola förskoleklass - åk 9	0	3
Gymnasieskola	0	0
Summa	-4	5

Tabell 12 Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelsen 2022 för förskola, fritidshem, grundskola förskoleklass - åk 9 och gymnasieskola visar att verksamheterna tillsammans kostade 5 mnkr mer än statistiskt förväntat. Verksamheternas underskott visar att 1 mnkr av merkostnaden berodde budgetavvikelser.

Hade förskolan använt sitt överskott 2022 hade nettokostnadsavvikelsen ökat med motsvarande belopp. Dessutom hade förskolan riskerat att få minskade bidrag kommande år.

Grundskolans budgetavvikelse 2023 på -2 mnkr medför att förvaltningen riskerar minskade bidrag från och med 2024. Därför är det viktigt att följa upp verksamhetens budgetavvikelser och vara medveten om de långsiktiga konsekvenserna.

Gymnasieskolans budgetavvikelse visar att verksamhetens inte varit budgetmässigt underfinansierad.

Budgetavvikelserna för pedagogisk omsorg samt anpassad grund- och gymnasieskola visar att verksamheterna totalt sett inte varit budgetmässigt underfinansierade, se tabell 13.

Budgetavvikelse, mnkr	2021	2022	2023
Pedagogisk omsorg	0,1	-0,1	0,1
Anpassad grundskola	0,1	-0,1	-0,2
Anpassad gymnasieskola	-0,2	0,2	0,9
Summa	0,0	0,1	0,8

Tabell 13 Budgetavvikelse pedagogisk omsorg samt anpassad grund- och gymnasieskola

Analys

Barn- och utbildningsnämnden och bildningsförvaltningen behöver ha en förståelse för att verksamheternas budgetavvikelser påverkar efterföljande års bidragsmöjligheter. Det behövs också en medvetenhet om vilka konsekvenser tillfälliga anslagsökningar kan få vad gäller framtida bidragsmöjligheter. Har kommunen själv finansierat en verksamhet, förväntas kommunen fortsätta med det.

Vill Ödeshög minska nettokostnadsavvikelserna handlar det till stor del om att grundskola förskoleklass - åk 9 behöver komma till rätta med negativa budgetavvikelser. Vill kommunen ytterligare minska nettokostnadsavvikelsen är det önskvärt att det görs etappvis för att inte förlora bidragsmöjligheter.

För att undvika icke önskade åtgärder i den egna skolverksamheten behöver den pedagogiska omsorgen, gymnasieskolan samt den anpassade grund- och gymnasieverksamheten även fortsättningsvis vara budgetmässigt finansierade. För att hamna på rimlig nivå budgetmässigt krävs kunskap om volymförändringar, prisutveckling, och trendförskjutningar vad gäller val av skolor och utbildningsvägar.

Kostnadseffektivitet förutsätter att förvaltningen är konsekvent med resursfördelningen till den egna skolverksamheten. Den interna resursfördelningsmodellen behöver även fortsättningsvis utgå från prognostiserat antal barn och elever, för att fånga upp demografiska förändringar.

Kostnadseffektivitet förutsätter också är att den egna verksamheten är flexibel vad gäller bemanning, antal grupper, lokalanvändning och att personal kan arbeta i flera verksamheter. En hög andel högskoleutbildade pedagoger förbättrar flexibiliteten och höjer kvaliteten i flera verksamheter. För att säkerställa kompetensförsörjningen på sikt, behöver förvaltningen arbeta för att behålla utbildade pedagoger även om demografiutvecklingen gör att antal invånare i åldersgruppen 1-19 år varierar.

Delrapport 4 - Värdegrund

Mående

Övergripande arbete kring barn och elevers mående

Förskola

Vi arbetar för att göra miljöerna tillgängliga för alla barn genom att sanera lokalerna från intryck. Ljudvolymen i förskolan är hög och i vissa rum finns risk för skadligt buller. Främst gäller detta på förskolan Skeppet där de minsta rummen är i stort behov av bullerdämpning, något miljökontoret också påpekat i sina tillsyner. Då nya möbler köps in prioriterar vi bullerdämpande och neutrala möbler i så stor utsträckning som möjligt för att på så sätt kunna påverka barnens arbetsmiljö positivt. Detta är dock ett arbete som kommer att ta många år då medel för möbelinköp inte finns i någon större utsträckning för varken inomhus- eller utomhusmiljö.

Vidare arbetar vi med att implementera arbetet med mindre grupper under större delen av dagen. I det dagliga arbetet arbetar vi systematiskt med att lyfta barnens förmåga kring kommunikation och förmågan att uttrycka känslor och erfarenheter, både verbalt och icke-verbalt. Under höstterminen genomförs trygghetsvandringar/observationer med alla barn för att kunna ta del av deras upplevelser av förskolan. Se mer under avsnittet utvärdering DK-arbete.

En gång per termin kartläggs varje barngrupp. Kartläggningsmaterialet visar varje barns språkutveckling, motorik, balans, oro, utagerande, frånvaro etcetera. Kartläggningen sammanställs av specialpedagog och redovisas för arbetslagen. På detta sätt har vi möjlighet att fånga upp barn som på något vis avviker från sin kurva. Åtgärder sätts in om vi upptäcker att behov finns, såsom utökat bildstöd, individuellt dagsschema, rutiner och dylikt.

Sedan cirka ett halvår tillbaka har vi bildat ett nätverk som består av två personer från öppenvårdsteamet, BVC-sköterska, skolsköterska, specialpedagog och rektor. Vi träffas ungefär en gång i månaden. Syftet är för att få en samsyn i kommunen och enklare kontaktvägar mellan ovanstående professioner. Specialpedagogerna från förskola och grundskolan har också en löpande kontakt och träffas en gång i månaden sedan oktober 2023.

Forskningen visar vikten av tidiga och snabba insatser för barnen, något vi i dagsläget inte kan erbjuda då förskolan saknar tillgång till psykolog och kurator. Remiss ska ske genom BVC, vilket ofta kan ge långdragna processer.

Grundskola F-9

Elevers fysiska och psykiska mående kommer skolan till del på olika sätt:

- Hälsosamtal genomförs i förskoleklass, åk 2, åk 4 och åk 7. Om mig-enkäten genomförs i åk 8.
- Mentorer och/eller resurspersoner lyfter enskilda elevers mående till Elevhälsoteamet vid behov.
- Elever berättar själva om sitt mående för någon vuxen på skolan.
- Vårdnadshavare hör av sig och önskar hjälp/stöd till sitt barn.
- Samarbete med externa aktörer som psykiatrin, socialtjänsten och/eller regionen ger skolan inblick i enskilda elevers mående.

Våra elevers mående är till stor del kopplat till grundläggande behov som sömn, rörelse och goda rutiner kring kost. Men måendet är också kopplat till upplevelser av stress och oro, trygghet och tillhörighet samt möjlighet att påverka, skolsvårigheter och miljön i skolan. En del av våra elever har väldigt mycket skärmtid vilket också påverkar/kan påverka måendet. Just nu pågår en rörelsesatsning för att lyfta rörelsepåuser och stimulera till mer rörelse på raster och vi har läxhjälp för att minska stress kring läxläsning i hemmen.

Förutom det arbete som sker dagligen i klassrummen av mentorer och resurspersoner kring grundläggande behov, är elevhälsan och trygghetsteam involverad på olika sätt. De brukar bland annat vara med och informera på föräldramöten, vara ute i klasserna för att undervisa och/eller observera samt delta på hälsodagar. Trygghetsteamet jobbar både i grupper, klasser samt med enskilda elever.

Skolornas byggnader är inte anpassade till elevunderlagets behov och det känns därför värdefullt att planer på skolbyggnation nu är igång. Utifrån de förutsättningar som finns på skolorna jobbar vi med närmiljön och med att ha en lugn, tyst och trygg arbetsmiljö i klassrummen. Det förebyggande och främjande arbetet kan bli bättre genom att till exempel ha en tydligare röd tråd i arbetet med grundläggande behov.

När det gäller fritidshemmens lokaler är det endast Rödingen som inte är trångbodda och som har en verksamhet som helt är anpassad till fritidshemsverksamhet. Övriga fritidshem delar lokaler med skolan, vilket ställer andra krav på verksamhetsplanering.

Vi gör en hel del kartläggningar och enkäter men behöver bli bättre på att använda oss av den information som kommer oss till del. Vi genomför Skolverkets enkät vilken kommer vartannat år, nästa gång läsåret 2024/2025. Elevrådet genomför en egen enkät plus att vi har en trygghetsenkät på högstadiet. Eleverna är utöver elevrådet även delaktiga genom ett matråd. I fritidshemmen arbetar man med och följer upp sociogram utifrån barnens mående i verksamheten.

På Lysingskolan har idrottshallen tillgänglighetsanpassats och utifrån trygghetsaspekten finns mindre omklädningsrum för de som vill. Telefonförbud råder i hela lokalen.

Fyra av personalen i åk 6-9 deltar i IBIS-projektet vilket leds av Uppsala universitet och är ett forskningsbaserat program för att skapa lugn och trygghet i skolan. Innehållet innebär bland annat att personalen systematiskt arbetar med en uppsättning av strategier för att öka trivsel, trygghet, målluppfyllelse samt minska problembeteenden genom att anpassa skolans verksamhet till elevernas behov och förutsättningar. IBIS-programmet löper under tre år och tanken är att personalen som deltar tar på sig rollen som instruktörer och förmedlar sina nyvunna kunskaper till övrig personal på skolan. I och med att uppstarten av projektet blev förskjuten har återkoppling till verksamheten inte kommit igång ännu, men man ser positivt på vad den kan komma att leda till.

Enkäten Om mig

Om mig är en webbenkät om hälsa och livsstil bland ungdomar i grund- och gymnasieskolan i Östergötland. Enkäten genomförs som ett samarbete mellan Region Östergötland, länets kommuner och Länsstyrelsen Östergötland, och har tagits fram tillsammans med ungdomar i länet.

Under våren genomförde Region Östergötland ett webinarium med fokus på ANDTS.²³ Webbinariet handlade om resultatet på länsnivå och både nämnd och enhetschefer blev inbjudna, för den som missade tillfället torde inspelningar dyka upp på webbplatsen framöver.

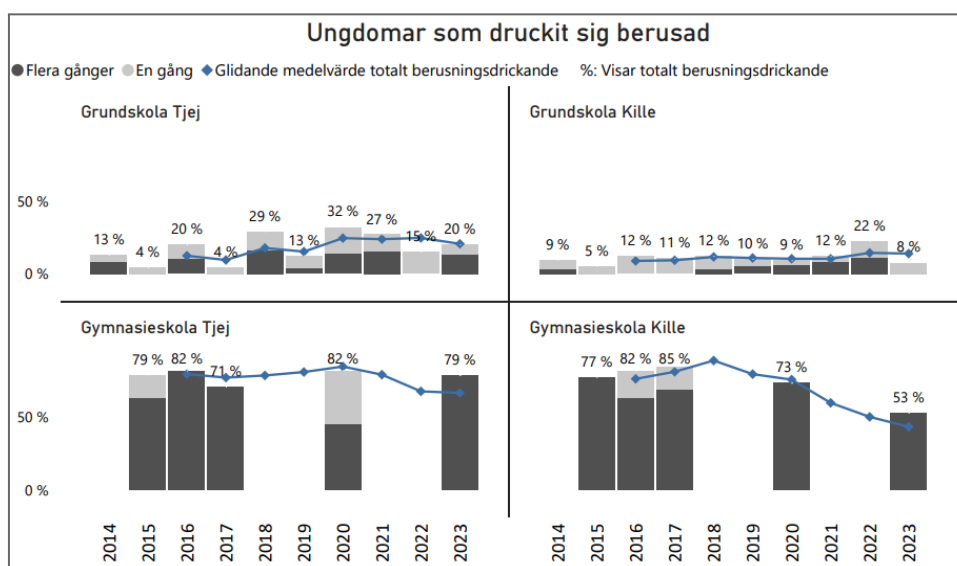
Nedan följer en rad iakttagelser som gjorts efter sammanställning av enkätresultatet.

Tobak

- ★ Ungdomar som använder tobak har ofta sämre psykisk och fysisk hälsa, sover sämre, äter sämre och har mer besvär av värk. De blir också i oftare mobbade i skolan.
- ★ Att börja röka handlar enligt ungdomarna ofta om ett behov av att tillhöra en grupp och känna samhörighet.
- ★ Anledningen till att bruket av snus ökar, framförallt bland unga tjejer, är enligt ungdomarna att vitt nikotinsnus upplevs som fräscht, tilltalande och modernt.

Alkohol

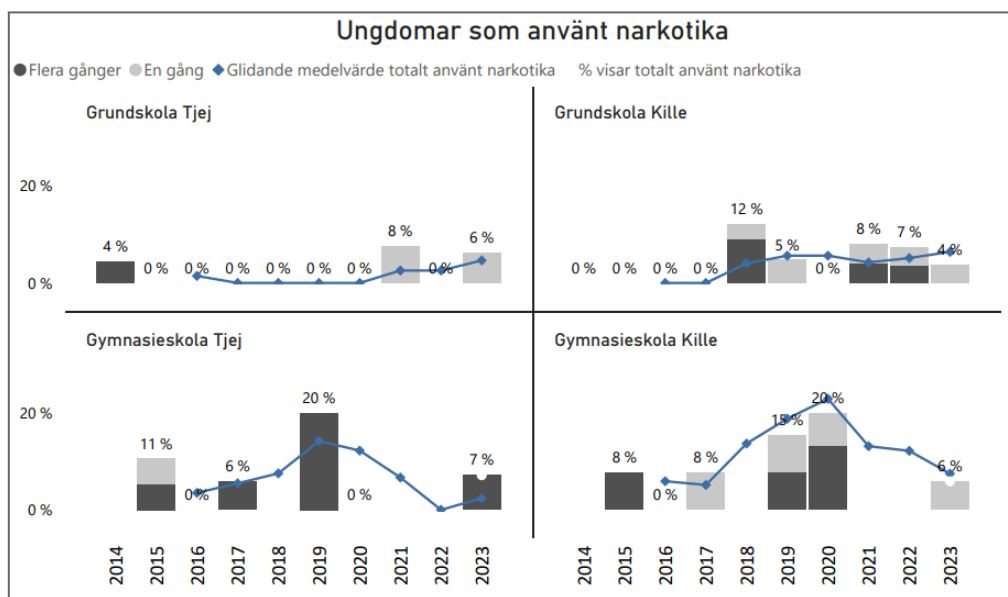
- ★ Nästan var tredje elev i årskurs två på gymnasiet har bjudits på alkohol av sina föräldrar. Det är mer än dubbelt så vanligt med berusningsdrickande bland ungdomar som blir bjudna på alkohol av föräldrar jämfört med de som inte blir bjudna av föräldrarna.
- ★ Andelen gymnasieelever som dricker alkohol har minskat på länsnivå mellan 2014-2023. Bland ungdomar i årskurs 8 i Ödeshög har kurvan för tjejerna ökat medan killarna legat mer stabilt.

²³ Alkohol, narkotika, tobak, droger, spel.

Narkotika

- ★ Sedan 2014 har i genomsnitt var femte elev på gymnasiet någon gång blivit erbjuden att prova narkotika.
- ★ Ungdomarna tillfrågades om attityder till cannabis första gången 2020. Andelen som tycker att det är ok att röka cannabis har legat stabilt kring 10 procent.

För dig som vill ta del av rapporterna i sin helhet finns de att hämta på Region Östergötlands webbplats.²⁴

Efter sammanställd rapport får verksamheten ta del av resultatet som också följs upp och insatser kan planeras. Om mig är ett bra verktyg både för att se hur våra egna elever mår, men också för att kunna jämföra med andra kommuner.

²⁴ Länsrapport Om mig 2023:

https://www.regionostergotland.se/download/18.feb1a4a18d15b2c94c48ed/1706532942811/L%C3%A4nsrapport_2023.pdf

Kommunrapport Om mig Ödeshög 2023:

https://www.regionostergotland.se/download/18.feb1a4a18d15b2c94c4917/1706533252890/%C3%96desh%C3%B6g_2023.pdf

Kommunrapport ANDTS Ödeshög 2023:

https://www.regionostergotland.se/download/18.6f8e3c1b18dc4cd36ec7028/1710314809266/ANDTS_%C3%96desh%C3%B6g.pdf

Trygg och säker

Utvärdering skolskjuts

I Ödeshögs kommun beviljades totalt 247 elever skolskjuts under läsåret 2023/2024 utifrån följande grunder:

- 221 elever beviljades skolskjuts på grund av avstånd till skolan. Dessa beslut fattades på delegation från barn- och utbildningsnämnden utan ansökan från vårdnadshavare.
- 19 elever beviljades skolskjuts på grund av trafikförhållande. Besluten fattades på delegation från barn- och utbildningsnämnden och vårdnadshavare har fått använda portalen Ombord för att göra en ansökan.
- Sju elever har beviljats skolskjuts på grund av särskilda skäl. Fem av dessa elever åker till Linköping och två åker till Mjölby. Beslut fattades av nämnden efter att vårdnadshavare ansökt via portalen Ombord.

Utifrån antalet av skolskjutsberättigade elever görs en planering för hur rutterna kommer att gå, men också över hur många kilometer som skolskjutsen ska köra. Detta för att göra en uppskattning av vad kostnaderna för skolskjuts kommer att bli under läsåret. För läsåret 2023/2024 prognostiserades 232 366 kilometer och fram till april har vi fakturerats för 206 074 kilometer. Enligt planering och utfall beräknar vi inte några större avvikelser, utan vi ligger i fas med prognosen som gjordes inför läsårsstart.

Skolskjutsen för läsåret 2023/2024 planerades av konsultföretaget OCCAS AB i samarbete med förvaltningens handläggare. Tillsammans med ansvarig utförare har detta varit ett bra forum för att diskutera och lösa aktuella frågor där aktuell information snabbt har kunnat förmedlas ut till rektorer, bildningschef, elever och vårdnadshavare.

De klagomål och frågor som har inkommit under läsåret 2023/2024 har inte varit av allvarlig karaktär utan har kunnat lösas i forumet på ett bra sätt. På grund av väderförhållandena fick skolskjutsen vid ett tillfälle ställas in, detta var under vinterhalvåret då det snöade kraftigt. Utföraren kontaktade förvaltningen på morgonen och meddelade att det inte gick att köra dagens skolskjuts utan avsevärd risk. Bildningschefen fattade beslut om att ställa in skolskjutsen denna dag. Rektorerna i sin tur förmedlade till vårdnadshavare att skolskjutsen var inställd.

Under läsåret 2023/2024 upphandlades en ny utförare av skolskjuts. Förvaltningen haft löpande haft möten tillsammans med nyckelpersoner inför tecknande av nytt avtal i syfte att ha en god planering för kommande skolskjutsperiod. Förvaltningen håller också på att se över vilket tekniskt stöd som behövs för att handlägga skolskjutsen och har gått in i pilotprojekt tillsammans med kommunalförbundet ITSAM, vi väntar löpande uppföljning från projektet.

Personuppgiftsincidenter

Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för sin förvaltning och sedan GDPR kom 2016 har varje förvaltning haft en sin egen dataskyddssamordnare, en funktion som legat på nämndsekreterare. Denna roll har nu lyfts från förvaltningarna och lagts centralt på

kommunledningsförvaltningen vilket innebär att kommunen idag har en person som aktivt arbetar med frågan och har direkt kontakt med dataskyddsbudet. Förvaltningen har dock en skyldighet att löpande rapportera avvikelser som kan betraktas som personuppgiftsincidenter till nämnden.

I samband med att ITSAM inte längre tillhandahöll funktionen som dataskyddsbud och den lades på extern part, genomfördes en nulägesanalys över hur förvaltningen i dagsläget arbetar med GDPR. I nulägesanalysen finns ett antal åtgärdsförslag vilka förvaltningen har påbörjat ett arbete kring.

Förvaltning har också implementerat det dagliga arbetet med GDPR i sin verksamhetshandbok, även om det kommer att krävas ytterligare resurser i fråga om tid för att den ska betraktas som "färdig". För medarbetarna tillhandahåller kommunen har ett bra system för att hantera personuppgiftsincidenter då detta görs via ett elektroniskt formulär på hemsidan.

Inför varje nämnd informeras presidiet kring om det har inkommit några incidenter. Under perioden augusti 2023 - april 2024 har tre personuppgiftsincidenter rapporterats. Av dessa tre bedömdes ingen vara av den karaktär att de behövdes anmälas till IMY.²⁵

Utvärdering DK-arbete

Förskola

Olika risker har observerats i förskolan utifrån höstterminens trygghetsvandringar, såsom fysisk aggression, utfrysning, konflikter och orolighet. Det har framgått att vissa barn blir oroliga vid matsituationen, att leken kan vara hård med sparkar, slag och knuffar samt att vissa barn fryser ut varandra. Det framgår också att vissa barn skrämmer andra och att andra barn inte vågar använda toaletterna.

De åtgärder vi arbetat med för att eliminera dessa risker är bland annat att vi infört bestämda platser vid matborden samt delat upp förskolan i hemvister. Vi fokuserar på att minska utfrysning mellan barnen i barngruppen och på att arbeta med rutiner och grupperingar för att kunna jobba i mindre grupper under dagen. Pedagogerna lyssnar in och följer barnens samtal, samt arbetar med att läsa kompisböcker och ta upp olika konflikter och känslor med barnen.

Genom arbetet med dessa åtgärder och en löpande utvärdering av resultatet, har vi sett en positiv effekt på barnens trygghet och beteende i förskolemiljön. Det framgår att barnen känner sig mer trygga med bestämda platser, att utfrysningen har minskat och att barnen känner sig mer trygga genom att dörrarna till avdelningarna hålls stängda. Pedagogerna fortsätter att arbeta aktivt med att skapa en trygg och positiv miljö för barnen, genom att bland annat erbjuda planerade aktiviteter utomhus och att minska antalet konflikter genom att dela upp barngruppen i mindre grupper.

I och med att åtgärderna har haft en positiv effekt på barnens trygghet i förskolemiljön, kan vi se att det är framgångsrikt att arbeta aktivt med att identifiera och hantera risker och problem som uppstår. Genom att kontinuerligt utvärdera arbetet och anpassa åtgärderna efter behovet hos barnen har pedagogerna lyckats skapa en tryggare miljö för barnen att vistas i.

²⁵ Integritetsskyddsmyndigheten

Det krävs en helhetsinsats från personalen för att skapa en positiv förskolemiljö där barnen känner sig trygga och respekterade. Genom att lyssna in barnens behov och erfarenheter, samt arbeta med konkreta åtgärder och rutiner, kan vi skapa en tryggare och mer inkluderande miljö för barnen att utvecklas i.

Det viktigt att fortsätta arbeta med att följa upp och utvärdera åtgärderna för att säkerställa att de fortsätter att ha en positiv effekt. Genom att fortsätta att arbeta med att skapa en trygg och positiv förskolemiljö kan vi säkerställa att barnen får de bästa förutsättningarna för sitt utveckling och lärande.

Grundskola F-9 och trygghetsteam

F-5 och 6-9 jobbar på lite olika sätt i sina trygghetsteam men grunden är densamma:

I F-5 skrivs det en incidentrapport när en kränkning har skett där man beskriver händelseförloppet. I rapporten kan sedan utredning, samtal, handlingsplan och utvärdering fyllas i allt eftersom. De som skriver en incidentrapport kan vara en mentor, en resursperson, trygghetsteamet och/eller elevhälsoteamet (EHT). Alla rapporter går sedan via rektor som avgör vilka incidenter som ska föras in i elevakten och rapporteras till nämnden.

På 6-9 skrivs en anmälan om diskriminering/kränkande behandling in i ett digitalt formulär som skickas direkt in i elevhälsosystemet ProRenatas funktionsbrevlåda. Trygghetsteamet jobbar sedan med anmälan tillsammans med mentor och/eller resurspersoner.

Antalet pågående ärenden av kränkare och kränkta elever redovisas av skolsjuksköterska alternativt rektor varje gång nämnden träffas, vilket gör att nämnden löpande får en inblick i verksamhetens arbete och elevernas mående i grundskolan.

Frånvaro

Omvärldsanalys

I det nationella arbetet kring skolfrånvaro utgår man från 15 % som en gräns för vad som ska räknas som problematisk frånvaro. Skolverkets senast publicerade kartläggning på nationell nivå är baserad på enkätsvar från höstterminen 2019 och höstterminen 2020.²⁶ En ny kartläggning är uppstartad och skolorna har precis fått lämna in en ny enkät om skolfrånvaro som gäller för höstterminen 2023.

Den grupp elever som i Skolverkets statistik från hösten 2020 anges ha en problematisk frånvaro befinner sig mellan 15-29 % frånvaro. För jämförelse kan vi omvandla 15 % frånvaro till över två veckors frånvaro på heltid och att det gäller en av fyra elever i grundskolan F-9 eller en av tre elever i grundskolan 7-9.²⁷

Tabell 2. Andelen elever (%) inom förskoleklass och grundskolan (inkl. sameskolan och specialsolan) med en total frånvaro på minst 15 procent. Uppdelning efter grad av total frånvaro samt årskurs. Höstterminen 2020.⁵⁴

Årskurs	15–29 % ⁵⁵	30–49 %	Minst 50 %	Summa (minst 15 %)	Svarsfrekvens (antal elever per årskurs i riket)
Förskoleklass	17 %	4 %	0,9 %	21 %	79 %
Årskurs 1	18 %	3 %	0,6 %	21 %	79 %
Årskurs 2	17 %	3 %	0,5 %	20 %	80 %
Årskurs 3	17 %	3 %	0,5 %	21 %	79 %
Årskurs 4	18 %	4 %	0,7 %	22 %	80 %
Årskurs 5	20 %	4 %	0,8 %	24 %	80 %
Årskurs 6	19 %	4 %	1,2 %	25 %	79 %
Årskurs 7	22 %	6 %	2,1 %	30 %	80 %
Årskurs 8	23 %	7 %	3,0 %	34 %	80 %
Årskurs 9	24 %	8 %	3,2 %	34 %	79 %
Totalt	19 %	5 %	1,3 %	25 %	79 %

Trots dessa höga siffror uppger huvudmännen i enkäten att mörkertalet är stort. Detta kan bero på att rapporteringen av frånvaro brister, att man bedömer frånvaron olika eller att verksamheterna inte har systemstöd för att ta fram en godtagbar statistik. Fortsatt fokus på frågan är nödvändig.

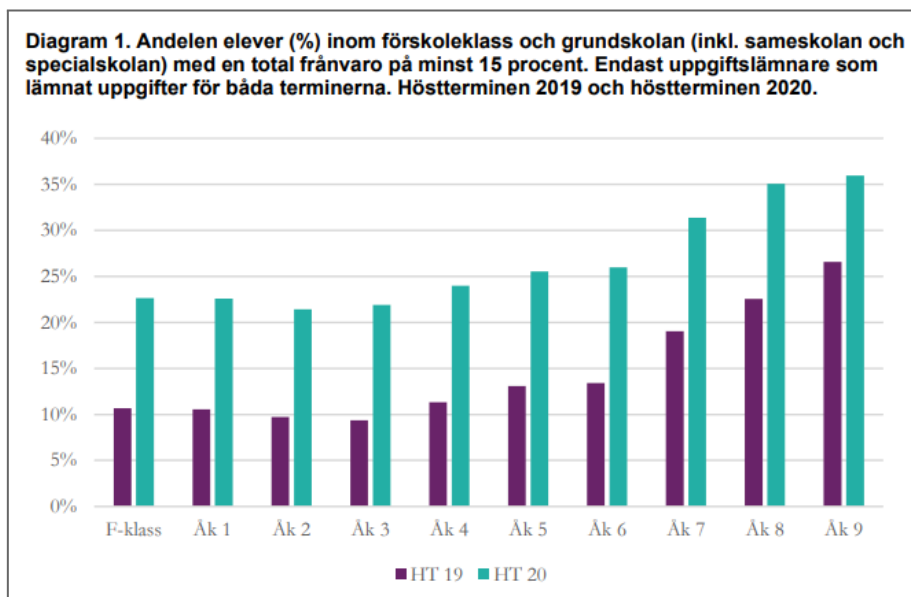
Om man jämför tabellen ovan med resultatet för 2019 ser man att hösten 2020 genererat en högre frånvaro i alla årskurser. Gällande orsak är alla överens om att det var pandemin som starkt påverkade resultatet 2020.

²⁶ Skolverket, *Nationell kartläggning av elevfrånvaro - De obligatoriska skolformerna samt gymnasie- och gymnasiesärskolan, Rapport 2021:10*,

<https://www.skolverket.se/download/18.645f1c0e17821f1d15c71f7/1631188566807/pdf8573.pdf>

²⁷ I kartläggningen utgår man från den nationella stadiindelningen för högstadiet, det vill säga åk 7-9.

Diagram 1. Andelen elever (%) inom förskoleklass och grundskolan (inkl. sameskolan och specialsolan) med en total frånvaro på minst 15 procent. Endast uppgiftslämnare som lämnat uppgifter för båda terminerna. Höstterminen 2019 och höstterminen 2020.

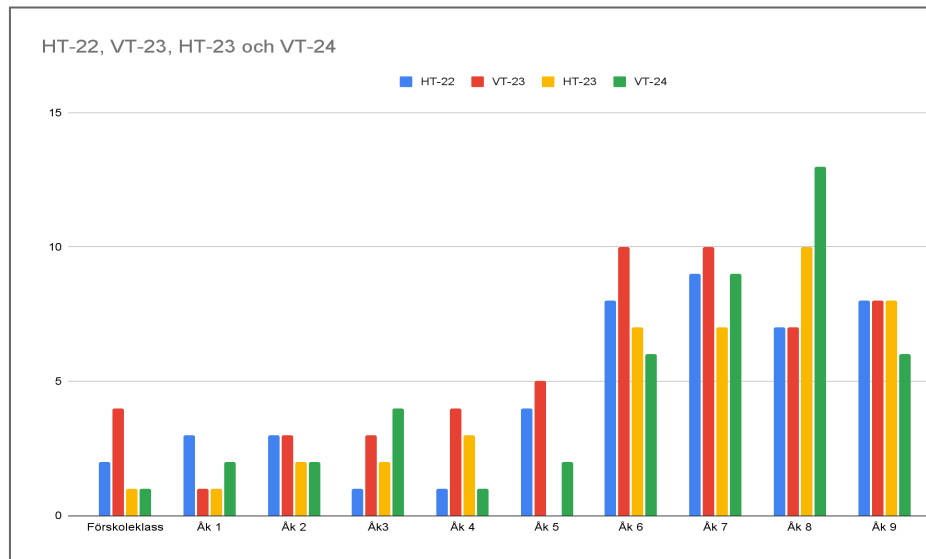
I sin sammanfattning poängterar Skolverket vikten av närvaro för att eleverna ska kunna nå utbildningens mål. De påpekar också att trots att det bedrivs ett omfattande arbete kring problematiken runt om i landet, så krävs en noggrannhet när det gäller rapportering av frånvaron samt ett gott systemstöd för att den ska både bli kvalitativ och uppföljningsbar över tid.

De poängterar också, vilket vår egen verksamhet också gör löpande, att samarbetet med externa aktörer, till exempel socialtjänst och hälso- och sjukvård behöver utvecklas vidare så att de elever som behöver insatser ska kunna få det i den utsträckning som de behöver det.

Sammanställning av frånvaro i Ödeshögs kommun läsåret 2023/2024

Utifrån den nationella synen på problematisk frånvaro är det under vårterminen 2024 har 22 % av det sammanlagda elevantalet i kommunen som har en frånvaro på över 15 %. Uppdelat per enhet så har F-5 har en procentsats på 15,4 % av eleverna en högre frånvaro än 15 % och i 6-9 har en procentsats på 32,9 % av eleverna en högre frånvaro än 15 %.

Skolorna i Ödeshögs kommun sammanställer frånvaro på ett annat sätt. Istället för att registrera alla elever med en frånvaro över 15 %, registrerar vi elever med oroande frånvaro. Elever med en oroande frånvaro har ibland en lägre frånvaro än 15 % men oftast en högre procentsats. Oron är grundad utifrån att eleven inte kommer att klara målen och/eller inte uppfattas må bra. I de lägre åldrarna är det framförallt fysisk sjukdom som är orsak till frånvaron men ju äldre eleverna blir desto mer handlar det om skolsvårigheter och/eller psykiskt mående.

I diagrammet visar X-axeln antalet elever med oroande frånvaro per årskurs. Statistiken visar resultatet för fyra terminer och innevarande terminen, vårterminen 2024. Vi bedömer att det inte kommer att hända så mycket den månad som är kvar.

Insatser - aktiva samt planerade på kort och lång sikt

Att arbeta med elever med oroande frånvaro är ett pågående aktivt arbete mellan skola, elev och hem, samt i vissa fall ett samarbete med socialtjänst och psykiatri. Frågorna som ställs är vad som orsakar frånvaron, vad skolan kan göra för att eleven ska kunna vara i skolan, vad eleven själv kan göra samt vad hemmet kan göra för att främja närvaron.

Vi arbetar främst med vilka anpassningar vi kan göra kring varje enskild elev för att sedan utvärdera hur dessa anpassningar fallit ut. Om inte närvaron ökat får vi tänka vidare och se vad vi kan göra istället.

Om frånvaron handlar om fysisk sjukdom kan skolläkaren och vårdcentralen kopplas in, vid skolsvårigheter behövs specialpedagogiskt stöd samt andra anpassningar. Är frånvaron till följd av psykiska orsaker kopplas kurator, skolpsykolog och/eller psykiatri in. Ofta innebär det svårigheter för dessa elever att fysiskt ta sig till och från skolan och då kan socialtjänsten och socialtjänstens öppenvårdsteam hjälpa till.

Aktuellt i närtid är att skolan och socialtjänsten tillsammans har beviljats pengar till ett skolsocialt team. Detta team kommer bland annat att arbeta för att främja närvaron i skolan.

Elevhälsa

Patientsäkerhetsberättelse

Delrapporten kommer att kompletteras med patientsäkerhetsberättelsen efter avslutat läsår. I praktiken innebär det att rapporten kommer att finnas på plats först i slutrapporten.

Riktlinjer för kost och pedagogiska måltider inom bildningsförvaltningen

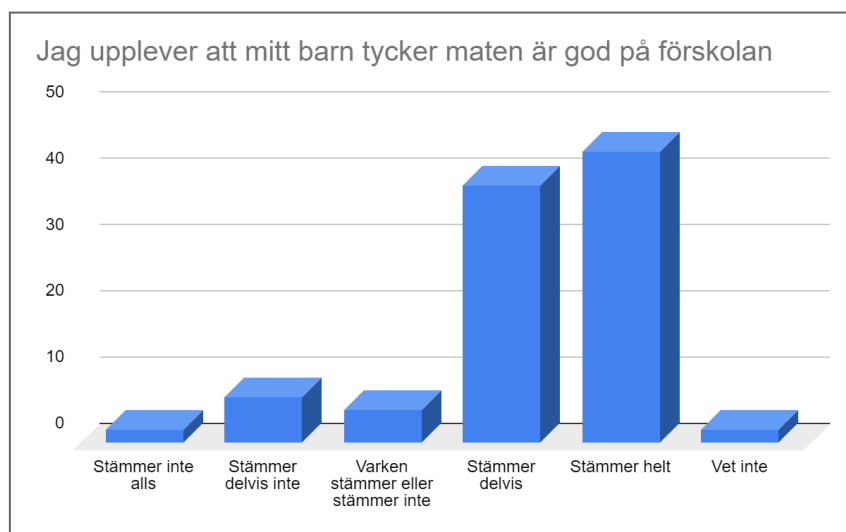
Utvärdering

Riktlinjerna har inför kommande läsår inte genomgått någon revidering. Från och med nästa läsår kommer själva riktlinjerna att lyftas ut ur vårt systematiska kvalitetsarbete då vårt syfte i detta arbete främst gäller mer faktiska frågor som matsituationer och lokaler. Riktlinjerna uppdateras vidare av förvaltningen vid behov och tas ånyo av nämnd om de önskar göra några förändringar.

Resultat elevundersökning

Förskola

Under vårterminen 2023 genomfördes en enkät till vårdnadshavare som har barn i den kommunala förskolan. Totalt var det 98 stycken svarande vilket är väldigt lågt deltagande. En av frågorna som ställdes var kring hur vårdnadshavare upplever att barnen tycker om maten, det vi kan se är att de är i stor del nöjda med maten som serveras på förskolorna.

Grundskola F-5

I verksamheten genomför vi terminsvisa enkäter där trygghetsupplevelsen under matsituationen undersöks, sedan har vi också under ett av elevrådsmöten matrådstema där chefen för kostenheten deltar och får feedback från elevrådsrepresentanterna som de samlat in från klasserna inför rådet.

Elevenkät dec23	292 svar																
	1. Aldrig 2. Ibland 3. Oftast 4. Nästan alltid 5. Alltid																
Klass	1A	1B	1C	2A	2B	3A	3B	4A	4B	4C	5A	5B	5C	Rök1	Rök2	Rök3	Alla
1. Känner du dig trygg [i matsalen]	4,4	4,3	4,1	4,7	4,5	4,1	4,2	3,4	4,8	4,6	4,4	4,6	4,3	4,4	4,0	4,6	4,0

Tryggheten upplevs som god överlag i matsalen. Under matrådet framkom det feedback via matrådet att det någon gång varit att bemötande från personalen i matsalen som ledde till att eleverna tyckte att det inte var trevligt i matsalen, men det var enstaka tillfällen. Denna feedback framfördes till chefen för kostenheten.

Angående matens kvalitet så var det överlag positiv feedback med önskemål om vissa specifika rätter som kom fram. Sedan var det enligt förväntan lite motsägande feedback, vissa klasser önskade mer soppa, vissa mindre, vissa mindre potatis, vissa tyckte det var en bra mängd. Vi hoppas kunna se några av de nya rätterna elevrådet önskat på menyn som en följd av matrådet. Eleverna tycker överlag enligt representanterna att luncherna fungerar väl med tid, lugn och matro och personalnärvaro.

Grundskola 6-9

Elevrådet på Lysingskolan har gjort en enkätundersökning som handlar om trygghet och trivsel i skolan, där ingick det bland annat frågor kring skolmaten och matsalens lokaler. Strax under 9% av eleverna uppger att de upplevt obehag i matsalen senaste halvåret och drygt 27% tycker att maten är dålig.

På frågan varför man upplever obehag i matsalen svarar eleverna bland annat att ljudet är högt, det kan kännas svårt att välja bord samt att man känner sig uttittad när man kommer in i matsalen. Situationen upplevs också hetsig och som en elev skriver, har man svårt att äta innan känns det inte lättare att äta när man känner sig stressad.

Fisk och soppa ligger inte högt i topp, många anger att de dessa dagar istället struntar i lunchen i skolan och köper snabbmat eller chips. De dagar det serveras soppa uppger eleverna också att de inte blir riktigt mätta, själva föreslår de att de ska få baguette som ett komplement till soppan. Trygghets- och trivselenkäten ligger i en förkortad version som bilaga i rapporten.

Arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljögrupp

Under våren 2024 har vi startat upp en arbetsmiljögrupp vilket har varit ett uppskattat initiativ i verksamheten. I en sådan grupp är det viktigt att alla verksamheter finns representerade för att arbetet ska få ett ordentligt genomslag. Gruppen har en årsplanering vilken följs upp och utvärderas inför kommande läsår, årets planering ligger som bilaga i rapporten.

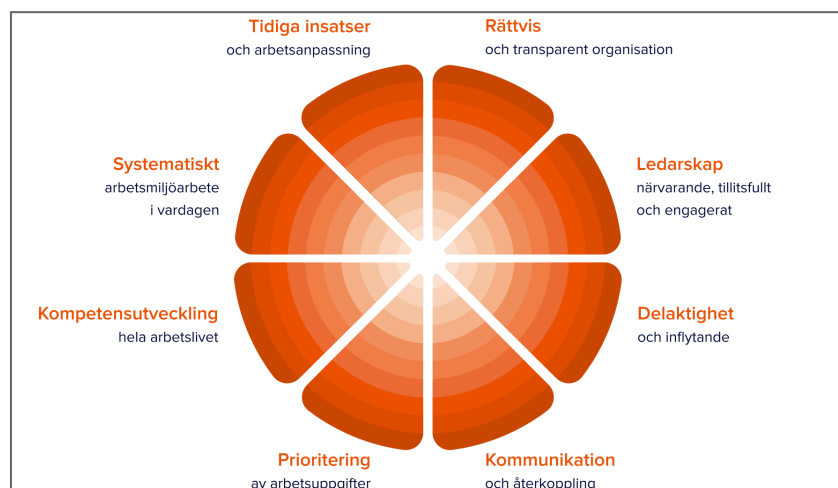
Övriga arbetsmiljöinitiativ

Projektkompaniet gör en genomsyn på hela Lysingskolan samt planerar för ny skola vid Fridtjuv Berg. Återkoppling med hela ledningsgruppen sker veckovis varpå slutrapport följer i juni. Än så länge bara positiva reaktioner från verksamheten även om det kan finnas viss tvivel på genomförande då tidsplan ännu inte är satt.

Lysingskolan hade en arbetsmiljöinspektion kring hot och våld tidig vår 2024 vilket genererade en riskbedömning. Verksamheten på Fridtjuv Berg har också gjort ett antal riskbedömningar utifrån arbetsituationer samt sammanslagning av fritidshem.

I mitten av juni kommer PWC inleda en granskning avseende trygghets- och säkerhetsarbetet inom grundskolan på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunen och efter den ber vi att få återkomma med rapport.

Inom både förskola och grundskola arbetar vi kring *Sunt arbetsliv*²⁸ på våra arbetsplatsträffar. Syftet är att ta fram vilket område vi behöver arbeta mer med just nu, då forskning visar att starka så kallade friskfaktorer gör att vi mår bra och presterar bra på jobbet. I figuren nedan visas hur områdena är uppdelade.

²⁸ Sunt arbetsliv och Friskfaktorlabbet kan du läsa mer om via nedan länk:

<https://friskfaktorlabbet.suntarbetsliv.se/>

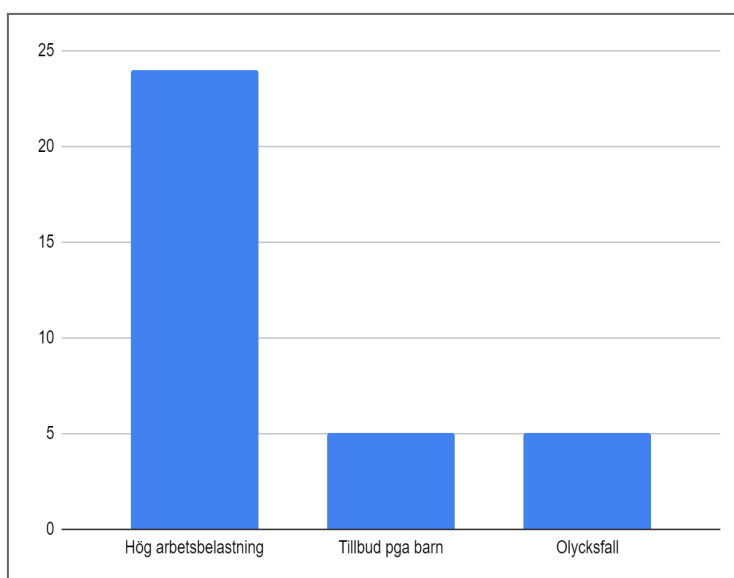
Sammanställning olycksfall och tillbud

Förskola

Från höstterminen 2022 började förskolans personal att använda sig av KIA²⁹ för att rapportera olycksfall och tillbud. Sedan starten har det kommit in totalt 34 anmälningar i systemet, 29 tillbud och fem olycksfall.

De flesta av tillbudena har handlat om upplevelsen av hög arbetsbelastning. Det har handlat om kollegor som blivit sjuka och inte vikarier kunnat tillsättas, stort antal barn per pedagog, bli förflyttade till annan avdelning eller förskola samt ensamarbete. Fem av tillbudena har orsakats av barnen gentemot personalen och har handlat om våld barn mot personal där personalen har blivit utsatta av misstag.

Olycksfallen som rapporterats in har handlat om skada av hörsel, upplevd kränkning samt halkolyckor på grund av halt underlag utomhus.

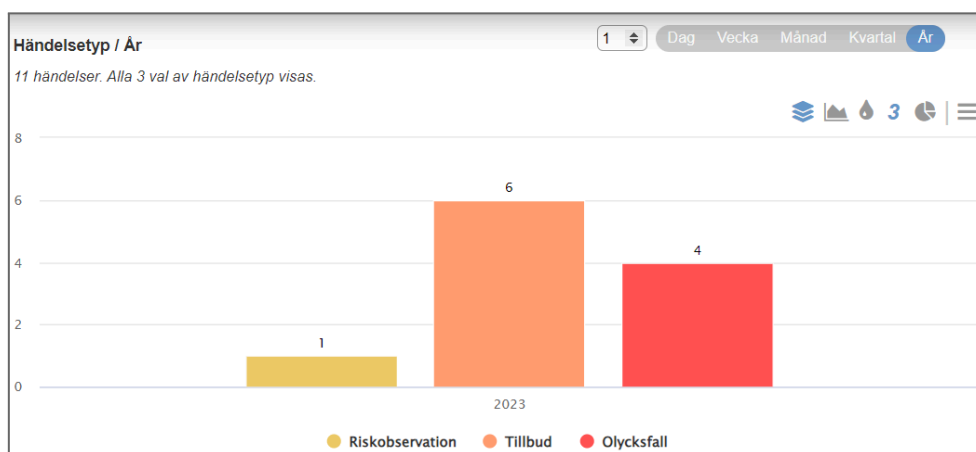
Under läsåret har sex tillbud för barnen registrerats. Det har handlat om fallskador från cykel eller annan utomhusaktivitet, rivskador och bitskador. Inget av de inrapporterade tillbudena har krävt läkarvård utifrån personalens dokumentation.

I förskolan arbetar vi med att få till rutiner kring anmälan. Det finns ett stort mörkertal då tillbud ofta sker i förskolans verksamhet, oftast anmäls det först då skadan blir synlig.

²⁹ KIA är kommunens webbaserade processverktyg för anmälan och hantering av tillbud, olyckor, skador och risker i arbetsmiljön.

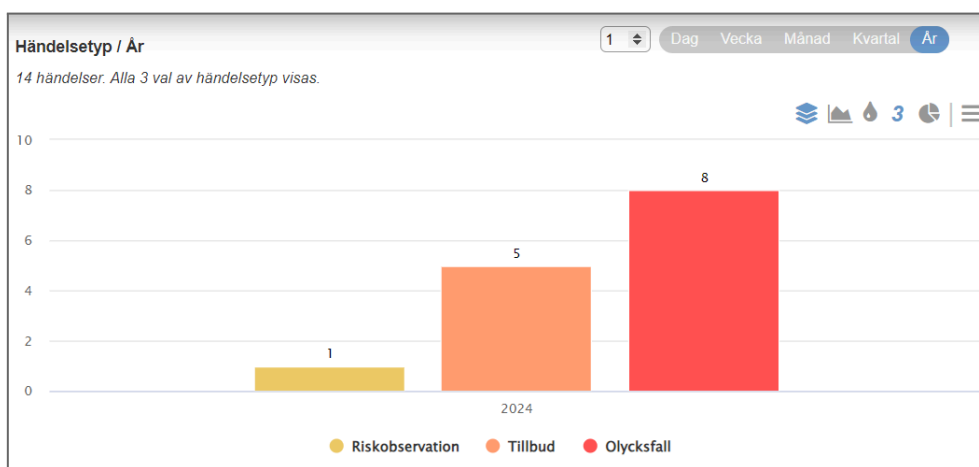
Grundskola F-5 och fritidshemmen

Under rektorsbyten vårterminen 2023 upplevde personalen att det fanns ett större mörkertal som inte rapporterades in. Därför har vi sedan höstterminen 2023 arbetat aktivt med att utbilda och påminna regelbundet om vad som ska rapporteras och varför det ska rapporteras. Vi har också en tätare uppföljning efter en incident så att personen i fråga upplever meningsfullhet i att rapportera. Nyligen har vi även börjat göra riskbedömningar i samma fall av skada som bedömts kunnat förebyggas. I grafen nedan är data hämtad från KIA.

Av de anmälda fallen 2023 är tre stycken om hot och våld från elev mot personal (en siffra som personalen omnämner som högre än rapporterat), sju stycken är skada av person på olika sätt (olycksfall eller efter våldsincident med elev), en är hög arbetsbelastning.

Hittills 2024 är rapporterna om tillbud och olycksfall fler vilket vi ser som positivt och en reaktion på utbildning och påminnelser, se graf nedan.

Av dessa gäller sju stycken hot och våld från elev, tre stycken personskada, en psykosocial skada, två har angett hög arbetsbelastning. Dock har vi ännu mörkertal som vi behöver arbeta ytterligare med för att komma åt.

När det kommer till eleverna på fritidshemmen och skolorna är siffrorna följande under 2023:

Antal anmälda:

Rapport om skada under skoldagen 2023

- Fridtjuv Bergskolan 25 styck
- Röks skola 2 styck

Antal anmälda:

Rapport om tillbud 2023

- Fridtjuv Bergskolan 3 styck

Den stora majoriteten av skadorna och tillbudena gäller händelser under lek eller genom händelser som skulle varit svåra att förhindra. Vi arbetar systematiskt med de händelser som kräver ytterligare åtgärder för att säkra skolmiljön enligt interna rutiner.

Grundskola 6-9

Även på Lysingskolan använder man sig av KIA-systemet och har under året fått in fem anmälningar gällande läsåret. Två anmälningar handlar om elever som uttrycker sig verbalt illa mot personal, en handlar om bråk mellan elever och där personal tvingas gå emellan. Dessa händelser kan kopplas direkt eller indirekt till anmälningar om kränkande behandling. Utöver dessa tre har det varit en anmälning om att elev sprungit in i personal och en där personal har halkat på skolans område.

Utifrån anmälningarna kan vi inte se något typiskt riskområde förutom vikten av att fortsatt prioritera arbetet med diskriminering och kränkningar.

Analys

Övergripande

Som alla vet kan det vara svårare att både belysa och följa upp vad vi i dagligt tal brukar kalla mjukare värden och vad vi i denna rapport valt att kalla värdegrund. Vid en tidig utvärdering av arbetet har ledningsgruppen kommit fram till att det pågår många bra insatser ute i verksamheterna, både de som varit igång och rullat ett tag och de som är ganska nya satsningar. Det alla var överens om är att vi behöver bli bättre på att samla ihop våra insatser och utvärdera resultaten, samt att bli bättre på att kommunicera kring dem. I och med läsårets nystart kring systematiskt kvalitetsarbete och de rapporter vi presenterat under året tror vi att vi är en god bit på väg. Alla fyra rapporterna kommer att samlas i en gemensam slutrapport vilken kommer att presenteras i början av höstterminen 2024.

Lokaler och inventarier

Kommunens förskolor och skolor är slitna, flera lokaler håller inte måttet och vi är generellt trångbodda på ytor som inte är anpassade för verksamheten. Inventarier och leksaker är slitna, självklart påverkar detta mående hos både barn, elever och personal. Vi ser väldigt positivt på de byggprocesser som är i gång samtidigt som det behöver poängteras att det yttre arbetet under tiden kommer att påverka vår verksamhet. I framtida analyser behöver vi ta höjd för denna påverkan.

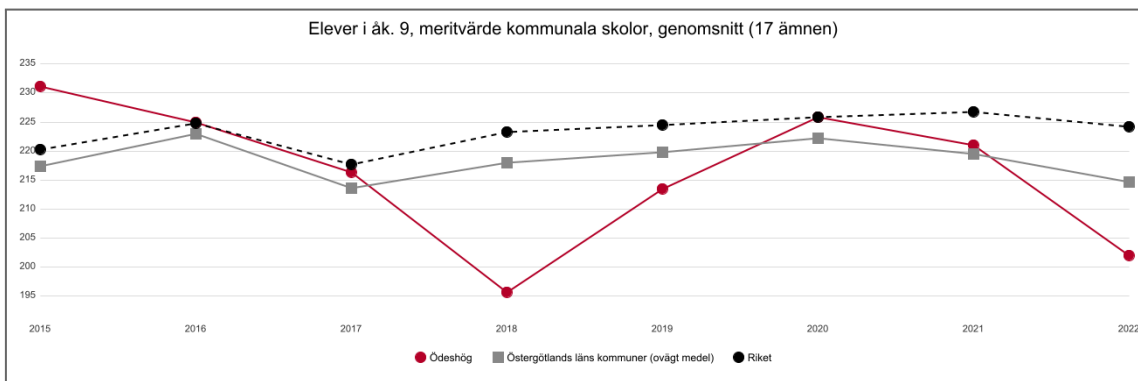
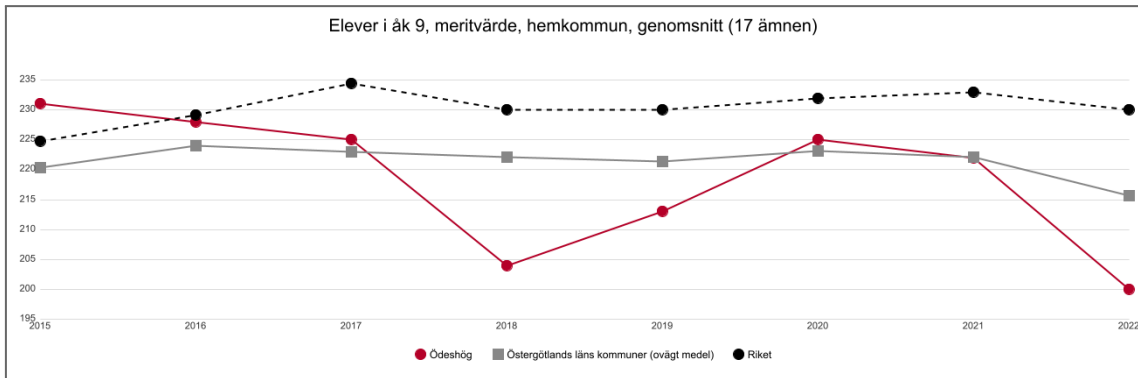
Inflytande

Både förskolor och grundskolor arbetar med barn- och elevinflytande i form av bland annat trygghetsvandringar och enkäter. Något som är viktigt här är återkoppling och utvärdering av resultatet över tid. Ofta har eleverna många egna bra idéer och tack vare en välfungerade elevrådsverksamhet kan dialogen hållas öppen. I förskolan kan det vara svårare då det krävs en annan form av lyhördhet hos pedagogerna och att man mer får använda sig av termen "upplevd trygghet".

Bilagor

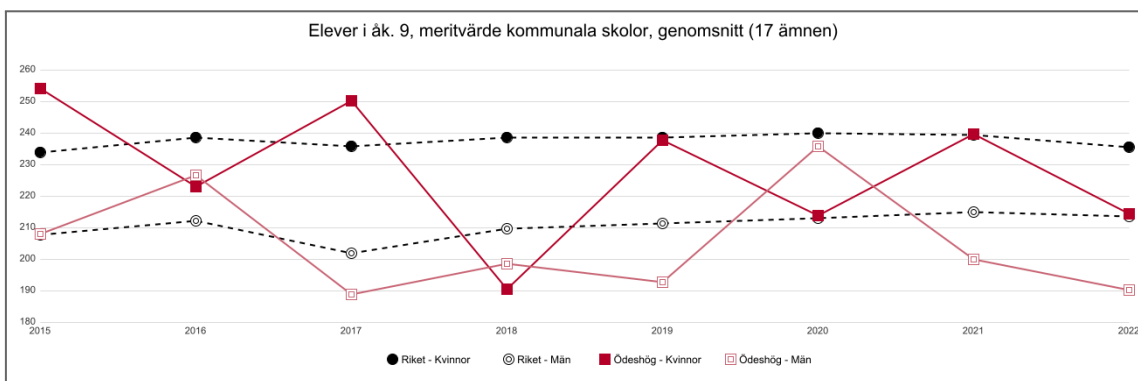
Bilaga 1 - Officiell statistik från Kolada

Meritvärden

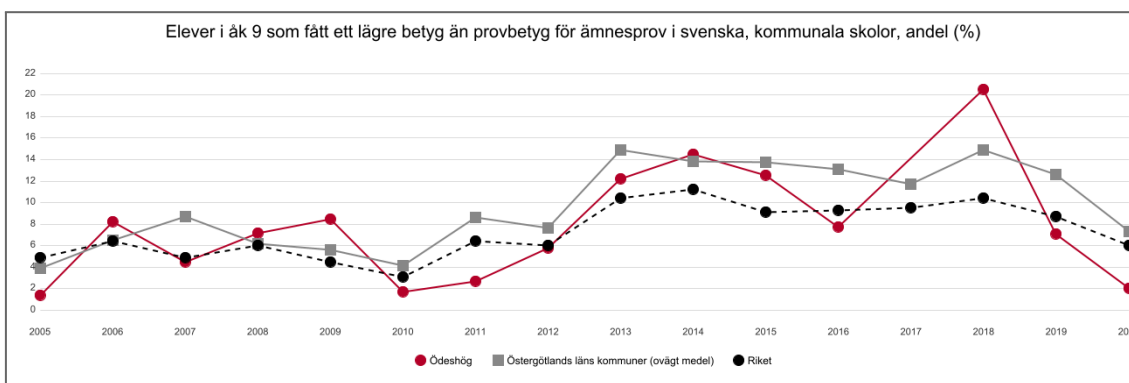
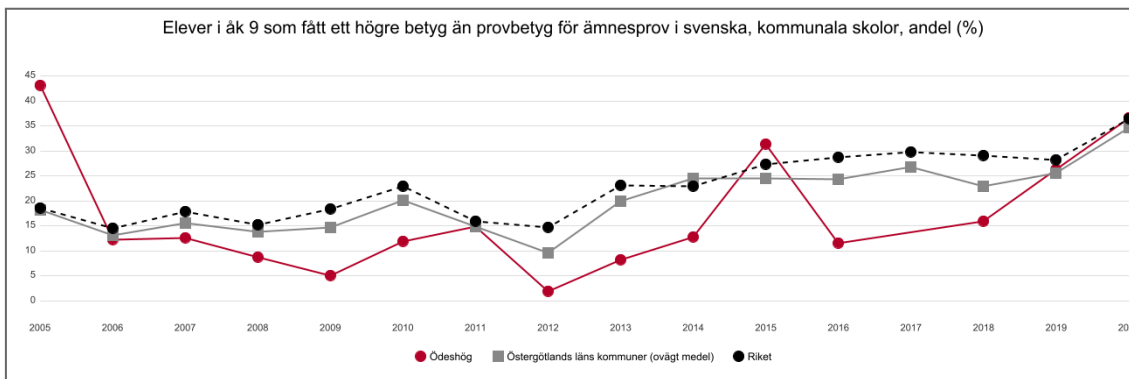
Not 1: Jämförelse hemkommun, vilket inkluderar alla elever folkbokförda i Ödeshögs kommun, gentemot kommunala skolor, vilket endast inkluderar elever som går i våra egna skolor.

Not 2: Meritvärdet för åk 9 2023 var 212.

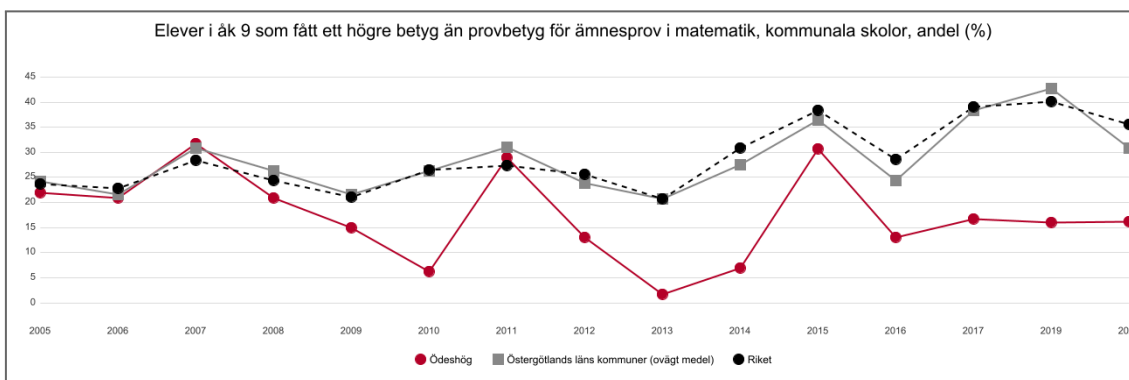
Relation mellan nationella prov och slutbetyg

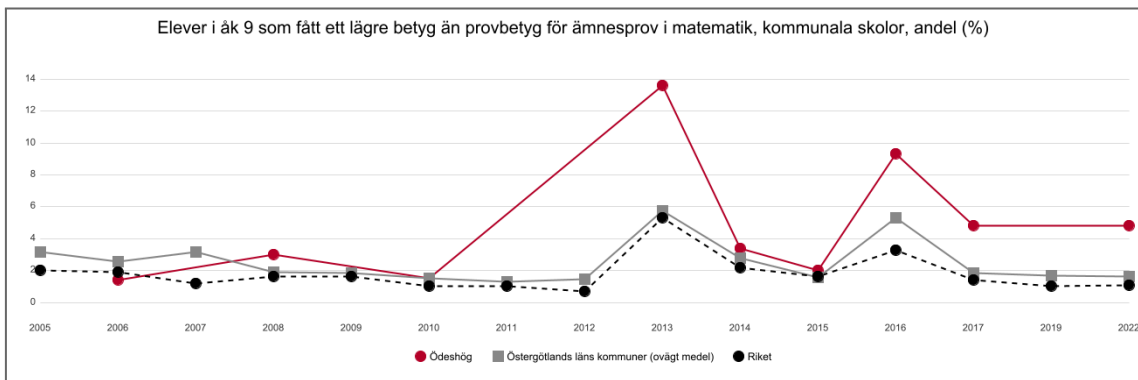
Svenska

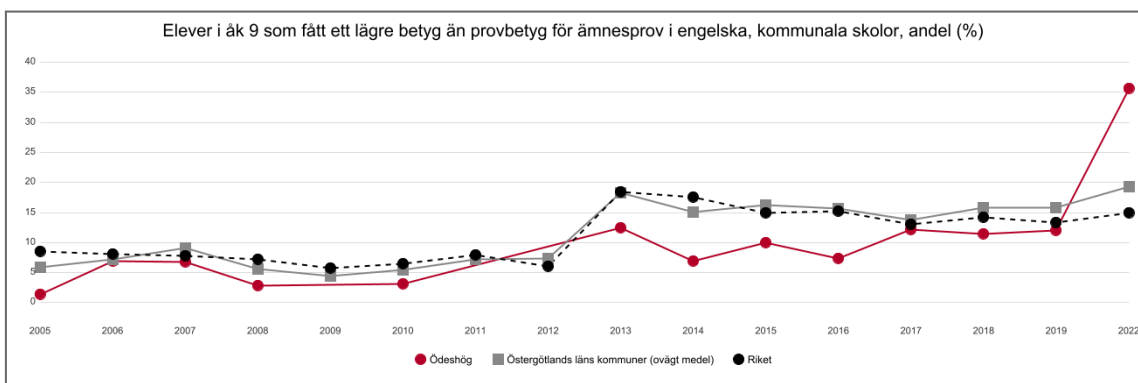
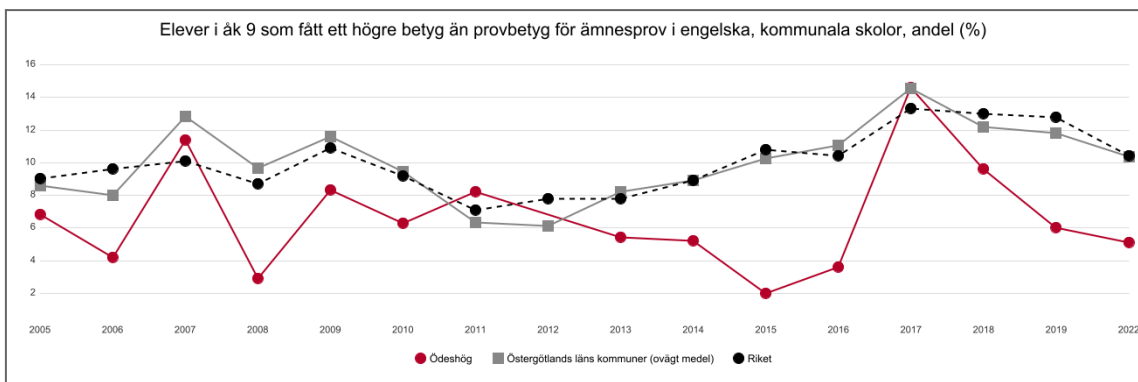
Not: Jämförelse för elever med svenska som andraspråk finns inte registrerat.

Matematik

Engelska

Bilaga 2 - Nyckeltal förskola

Nettokostnadsavvikelse i miljoner kronor	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola, miljoner kronor	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	0 -4	-2 -9	-1 -5	-1 -4	-1 2

Effektivitetsindex	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Effektivitetsindex förskola	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	52 41	58 56	54 25	57 46	50 31

Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex

1 Nyckeltal Kvalitetsindex	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Kvalitetsindex förskola	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	53 0	51 4	53 2	51 23	53 33
Nyckeltal Kvalitetsindex underliggande data	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	84,9 78,0	85,7 78,9	85,7 79,4	85,7 81,0	86,1 84,2
Barn 1-2 år inskrivna i förskola, andel (%)	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	69,7 65,7	70,3 64,5	70,1 62,9	70,4 63,1	71,1 77,0
Barn 3-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	94,3 87,0	95,1 85,8	95,1 91,9	94,7 92,6	95,4 88,4
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, kommunal regi, andel (%)	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	44 48	44 48	46 50	46 56	45 33
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	5,2 6,7	5,2 5,9	5,2 6,1	5,1 5,9	5,0 4,7

2 Nyckeltal Resursindex	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Resursindex förskola	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	57 98	53 100	54 71	53 68	55 53
Nyckeltal Resursindex underliggande data	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	153 124 137 988	156 362 144 841	158 210 157 149	164 354 165 700	170 778 164 902
Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	20 632 21 097	21 313 21 066	22 213 22 944	23 278 22 837	24 309 26 294
Bruttokostnad personal kommunal förskola, kr/inskrivet barn	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	111 834 93 782	113 808 99 505	114 395 105 723	118 134 107 695	121 463 104 345
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	2,1 -13,3	-1,2 -23,5	-1,0 -11,9	-0,1 -11,0	0,6 7,0
Nettokostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	6 272 5 102	6 469 5 441	6 475 6 282	6 679 6 705	6 871 6 725
Referenskostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	6 196 5 881	6 581 7 114	6 570 7 128	6 726 7 535	6 865 6 285
Behovsnivå förskola inkl. öppen förskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	-185 -500	-44 -53	-52 -83	-58 -122	-61 -162
Produktionsförutsättningar inkl. öppen förskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	-7 65	8 176	8 150	4 171	5 46
Ålderssättning förskola inkl. öppen förskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel) Ödeshög	6 389 6 317	6 617 6 991	6 614 7 062	6 780 7 485	6 921 6 401

Bilaga 3 - Nyckeltal fritidshem

Nettokostnadsavvikelse i miljoner kronor	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadsavvikelse fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet, miljoner kronor	Alla kommuner (ovägt medel)	-2	-2	-2	-2	-2
	Ödeshög	0,5	0,7	0,0	1,1	-0,3

Nyckeltal	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)	Alla kommuner (ovägt medel)	38,2	37,0	37,7	36,5	34,9
	Ödeshög	41,9	57,0	50,0	37,0	35,0
Elever/anställd (heltidstjänst) i kommunal fritidshem, antal	Alla kommuner (ovägt medel)	20,8	20,7	20,4	20,7	20,9
	Ödeshög	24,4	30,6	18,5	14,6	21,3

Nettokostnadsavvikelse underliggande data	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	Alla kommuner (ovägt medel)	-3,1	-5,0	-7,3	-6,3	-7,1
	Ödeshög	7,5	10,7	0,4	15,9	-3,7
Nettokostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	1 353	1 383	1 392	1 425	1 467
	Ödeshög	1 299	1 306	1 255	1 473	1 374
Referenskostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	1 413	1 470	1 511	1 531	1 589
	Ödeshög	1 208	1 179	1 250	1 270	1 426
Behovsnivå fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	-68	-62	-64	-65	-67
	Ödeshög	-120	-122	-129	-130	-146
Produktionsförutsättningar fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	-4	-3	-2	-3	-2
	Ödeshög	-5	-13	-13	-13	-17
Ålderssättning fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	1 484	1 534	1 577	1 598	1 658
	Ödeshög	1 333	1 314	1 392	1 414	1 590

Bilaga 4 - Nyckeltal gymnasieskola

Nettokostnadsavvikelse i miljoner kronor	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, miljoner kronor	Alla kommuner (ovägt medel)	1	1	0	0	0
	Ödeshög	-0,9	-0,5	0,5	0,3	-0,2

Nettokostnadsavvikelse underliggande data	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	Alla kommuner (ovägt medel)	4,0	2,9	2,7	3,4	2,7
	Ödeshög	-4,4	-2,0	2,2	1,0	-0,9
Nettokostnad gymnasieskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	4 404	4 585	4 658	4 750	4 859
	Ödeshög	3 865	4 323	4 676	4 960	5 154
Referenskostnad gymnasieskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	4 238	4 461	4 542	4 605	4 740
	Ödeshög	4 041	4 410	4 576	4 909	5 200
Behovsnivå gymnasieskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	143	190	194	192	220
	Ödeshög	147	468	484	437	677
Produktionsförutsättningar gymnasieskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	82	123	127	122	127
	Ödeshög	151	228	240	186	137
Ålderssättning gymnasieskola, kr/inv	Alla kommuner (ovägt medel)	4 013	4 147	4 221	4 291	4 393
	Ödeshög	3 743	3 714	3 852	4 286	4 387

Bilaga 5 - Nyckeltal grundskola förskoleklass - åk 9

Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, miljoner kronor	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, miljoner kronor	Alla kommuner (ovägt medel)	2	0	0	0	0
	Ödeshög	9	6	-1	0	3

Nyckeltal Effektivitetsindex	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	54	48	52	50	49
	Ödeshög	36	55	96	55	35

Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex

1 Nyckeltal Kvalitetsindex	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Kvalitetsindex kommunal grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	49	43	50	48	51
	Ödeshög	54	70	88	27	22
Nyckeltal Kvalitetsindex underliggande data	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Elevenkårsindex kommunal grundskola åk 8	Alla kommuner (ovägt medel)	54	54	53	54	49
	Ödeshög	87	87	61	61	39
Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter	Alla kommuner (ovägt medel)	1,3	1,1	0,8	0,8	0,1
	Ödeshög	2,3	4,2	10,4	-1,5	-3,5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter	Alla kommuner (ovägt medel)	1,2	1,5	1,7	1,2	0,9
	Ödeshög	-5,7	6,1	5,9	-9,7	-6,5
Elever i åk 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng	Alla kommuner (ovägt medel)	-2,5	-2,7	-3,1	-3,9	-4,0
	Ödeshög	1,6	2,6	15,1	-7,5	-15,5

2 Nyckeltal Resursindex	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Resursindex kommunal grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	58	60	58	55	52
	Ödeshög	30	44	80	83	62
Nyckeltal Resursindex underliggande data	Område	2018	2019	2020	2021	2022
Strukturjusterad kostnad per elev i kommunal grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	97 327	99 164	101 015	104 522	108 560
	Ödeshög	106 307	104 276	94 898	96 089	105 644
Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev	Alla kommuner (ovägt medel)	110 726	113 636	115 941	119 335	123 683
	Ödeshög	122 340	118 775	108 331	113 619	119 546
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev	Alla kommuner (ovägt medel)	17 089	17 589	18 267	18 582	19 645
	Ödeshög	14 094	15 560	16 169	17 257	17 008
Kostnad för undervisning i kommunal grundskola F-9, kr/elev	Alla kommuner (ovägt medel)	62 195	64 267	65 751	67 695	69 260
	Ödeshög	72 007	71 567	63 751	67 172	70 194
Övriga kostnader i kommunal grundskola F-9, kr/elev	Alla kommuner (ovägt medel)	17 653	17 490	17 519	17 939	18 742
	Ödeshög	20 589	15 430	14 017	15 731	18 338
Referenskostnadskorrigerad grundskola F-9	Alla kommuner (ovägt medel)	0,99	0,98	0,98	0,98	0,98
	Ödeshög	0,98	0,96	0,98	0,96	0,99
Statsbidrag grundskola F-9, kr/elev	Alla kommuner (ovägt medel)	11 759	11 940	12 460	12 288	12 357
	Ödeshög	13 465	10 566	11 190	13 922	12 765

**Bilaga 6 - Elevrådets enkät kring trygghet och trivsel i skolan,
Lysingskolan 2023/2024 (förkortad version)**

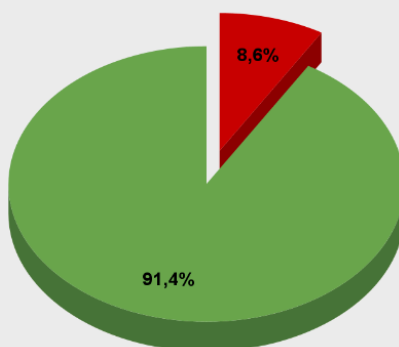
Elevrådets enkät kring trygghet och trivsel i skolan

-Förkortad version-

Lysingskolan Ödeshög
2023/2024

Har du under det senaste halvåret upplevt
obehag i matsalen?

● Ja ● Nej

Varför har du känt obehag i matsalen?

För att en gång var det två elever som blev arga på varandra och började kasta mat och dricka på varandra.

Jag hittade hår i maten.

Ibland tycker jag att det är svårt att välja bord.

Högt ljud

Jag har redan svårt att äta och så blir det plötsligt hets att äta mat även om man är mätt eller om man inte gillar maten.

För man ses av alla och jag hatar när folk tittar på mig.

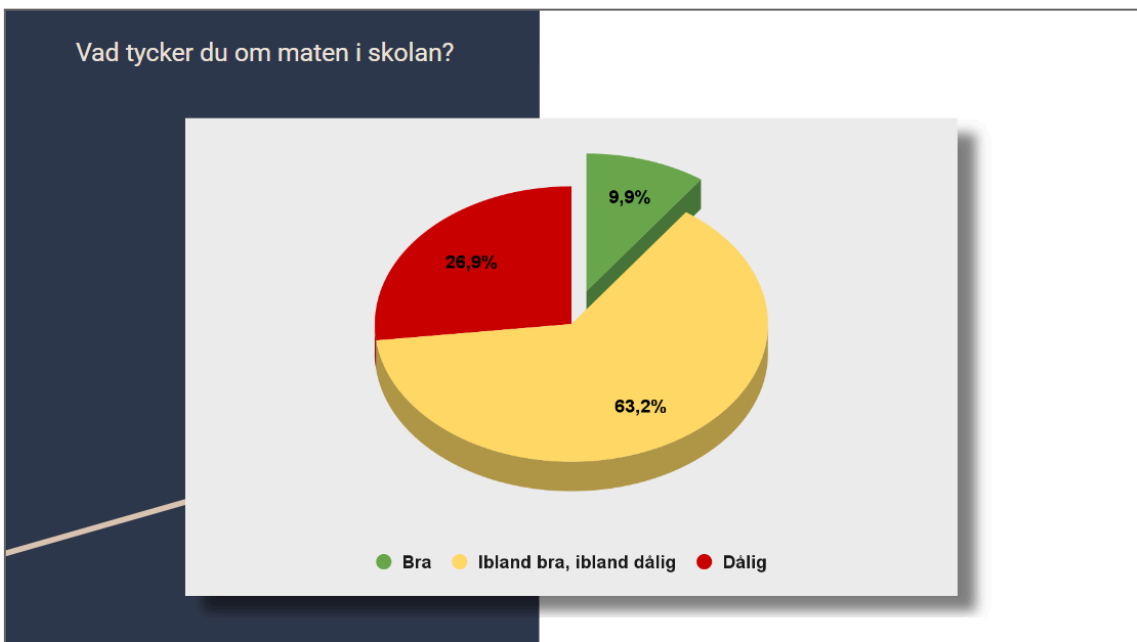
Alla stirrar.

Jag är rädd att folk ska spilla soppa på mig.

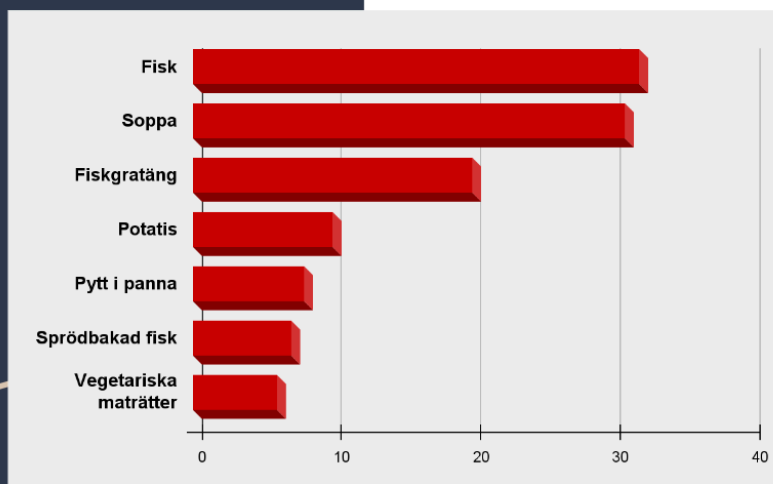
För att vissa elever inte har respekt mot både maten och matsalen.

Det är mycket ljud.

För ibland flyttar de iväg oss från borden för vi flyttar lite stolar.

Finns det en speciell maträtt som du absolut inte tycker om? Vilken i så fall?

Några fakta och tankar som sticker ut kring maten

Soppa

- Soppan som nämns flera gånger och som eleverna inte gillar är purjolökssoppa.
- Flera elever skriver att de gillar tacosoppa.
- Önskemål att det ska bli baguette till soppan varje gång.

Soppa blir man inte mätt på. Finns liksom ingen riktig mat i det som man blir mätt på.

Potatisarna är ofta inte klara. Då är de inte goda.

Fisk

- 21% av alla deltagande elever säger att de inte gillar fisk till lunchen i skolan.
- Fiskrätten som nämns mest och som eleverna inte gillar är sprödbakad fisk.

Fisken har ibland varit kall.

Jag äter inte fläsk och tar därför ofta vegetarisk mat. Men det är inget bra alternativ för dem som inte äter fläsk. Jag tycker att det ska oftare bli nöt, kyckling eller fisk.

Fler fakta kring lunchen

När jag inte gillar skolmaten köper jag oftast något annat istället, i regel blir det snabbmat, chips

59%

Jag känner mig aldrig riktigt mätt när det serveras soppa till lunchen i skolan.

67%

0% 20% 40% 60% 80%

Finns det någonting annat du skulle vilja ändra på?

Bättre skolmat
Skönare stolar
Fräschare toaletter
Vattenautomater på korridoren
Höj värmen i skolan
Öppna mediateket
Gör mer mot mobbning
Fixa diskgolvmålet

0

10

20

Det ska finnas hörlurar i alla klassrum.

Fler bänkar på korridoren för att kunna sitta på.

Att man ska kunna låsa duscharna eller att det finns bra draperier.

Bättre scheman så att rasterna är jämnt fördelade.

Att lärarna ska bry sig mer

Bättre pärmar som inte går sönder lika lätt

Bilaga 7 - Årsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete läsår 2023/2024

	UPPGIFTSNAMN	UPPGIFTSÅGARE	2023			2023			2024			2024		
			Augusti	September	Oktober	November	December	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli
1	Arbetsplatsträff (APT) Uppföljning skador, tillbud, sjukskrivning och personalomsättning.	Richard O Linda B Helena H	X	X		X		X	X		X			
2	Revidering av föreskriftsförteckning	Lars K Linda B Helena H									X			
3	Kemikalieinventering med lista	Lars K				X								
4	Arbetsmiljöenkät	HR						X						
5	Arbetsmiljörend	Richard O Linda B Helena H									X			
6	Medarbetarsamtal Lönesamtal	Richard O Linda B Helena H	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
7	Arbetsmiljögruppens möte	Richard O Linda B Helena H	X		X		X		X	X		X		
8	Arbetsmiljöutbildning inventering för chefer, skyddsombud och medarbetare	HR												
9	Utrymningsövning	Rektor/ÖBO 2 ggr/år												
10	Upprättande och revidering av åtgärdsplan arbetsmiljö	Richard O Linda B Helena H	X											
11	Förändringar av skollokaler	Richard O Linda B Helena H	X									X		
12	Samverkansgrupp	Peter J	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
13	Utännande av elevskyddsombud	Richard O		X										
14	Utbildning av elevskyddsombud	Richard O				X								
15	Revidering av likabehandlingsplanen	Richard O Linda B Helena H		X										
16	Uppdatering av anhöriguppgifter personal	Nerma Linda T Annelie	X					X						
17	Uppdatering krishanteringsplan	AMG-grupp	X					X						